

د افغانستان بانک

بانک

د افغانستان بانک میاشتنی

اووم کال، اتیایمه کښه د ۱۳۹۲ کال د سلواغې میاشت

افغانستان عضویت سازمان تجارت جهانی را حاصل مینماید

اطلاعیه د افغانستان بانک!

مطابق ماده سی و سوم قانون د افغانستان بانک پول رایج و واحد پولی افغانستان افغانی است، بنأ از عموم افغانها، دواير و مؤسسات دولتی و خصوصی آرزومندیم تا در قرار داد ها و سایر معاملات و داد و ستد های اقتصادی، پول افغانی را ترجیح دهند، چون افغانی از با ثبات ترین پول های منطقه بوده که در ثبات برنامه ریزی های اقتصادی تان مثمر واقع می شود.

بانک

صاحب امتیاز: د افغانستان بانک

مدیر مسول: یما عقیف

گزارشگران: عبداللطیف بایانی و عبدالحفیظ شاهین

دیزاین: خالد احمد فیضی

فوتوژورنالیست: زیرک ملیا

مسول چاپ و توزیع: سید جعفر ایوبی

آدرس: آمریت عمومی اسناد و ارتباط، د افغانستان بانک

تلفون: ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۳۸۱۵ / ۲۱۰۴۷۶۱

فکس: ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۳۰۵

پست الکترونیکی: magazine@centralbank.gov.af

صفحه الکترونیکی: www.centralbank.gov.af

د دې ګڼې مطالب

سرمقاله

تحایف اهدا شده به جلالتماب رییس جمهور به ...

د افغانستان د مالي نظام د لا پیاوړتیا په لوریو بل ګام

افغانستان عضویت سازمان تجارت جهانی را حاصل...

پول افغانی منځی یګانه واحد پولی کشور باید در...

په افغانستان کې د اقتصادي پر مختګ بهیر

چالش های عمده در برابر فعالان کاروبار اقتصادی

د افغانستان د بانکداری قانون

د ټرانزیتی ستونزو دایمی حل

اخبار اقتصادی جهان

بانکوت های مندرس در زون شرق د افغانستان بانک ...

در مورد قیمت چه میدانیم؟

جرم تطهیر پول وعواقب آن در سطح ملی و بین المللی

تأثیر منفی مهاجرت های نخبگان بالای اقتصاد کشور

بورس اوراق بها دار

یاد آوری: به غیر از سرمقاله که دیدگاه رسمی "مجله بانک" است، مسوولیت مضامین و مقالات دیگر به نویسندگان آن بر

می گردد، همچنان استفاده از مقالات و تصاویر مجله با ذکر مأخذ مجاز است.

پرتاب نخستین ماهواره افغانستان به مدار زمین، سالانه بیش از ۱۰۰ میلیون دالر عواید به کشور خواهد داشت

طی یک دهه گذشته در کنار سایر پیشرفت های که افغانستان نصیب شده است، یکی آن رشد چشمگیر سکتور ارتباطات است. آمار ارائه شده از جانب وزارت محترم مخابرات و تکنالوژی معلوماتی نشان میدهد که نزدیک به نود درصد جمعیت این کشور تحت پوشش خدمات مخابراتی قرار گرفته و بیش از بیست میلیون نفر از تلفون های همراه استفاده میکنند. در این میان صورت مجموعی سرمایه گذاری در بخش مخابرات ۲.۱ میلیارد دالر است که عواید سالانه دولت از مدرک مالیات مخابراتی به بیش از دوصد میلیون دالر میرسد که نقش به سزایی خود را در افزایش محصول ناخالص داخلی ایفا نموده است. مقامات وزارت محترم مخابرات و تکنالوژی معلوماتی اخیراً اعلام نمودند که قرار است افغانستان برای

نخستین بار صاحب ماهواره در مدار زمین گردد که این امر نه تنها برای افغانستان یک امتیاز معنوی است، بلکه منفعت سالانه آن در کل به بیش از ۱۰۰ میلیون دالر خواهد رسید که نقش مفیدی را در قسمت افزایش عواید ملی کشور ایفا خواهد کرد. گفتنی است که ماهواره (افغان ست یک) برای ایجاد تسهیلات در زمینه های مخابرات و انترنت، رسانه ها، ارتباط بین ادارات دولتی و تأمین ارتباط میان نیروهای نظامی کشور مورد استفاده و کاربرد قرار خواهد گرفت.

تحایف اهدا شده به جلالتماب رییس جمهور به د افغانستان بانک تحویل داده شد

بار دیگر تحایفی که از طرف رؤسای جمهور، حکومت و سران دول کشور های مختلف در مناسبت های گوناگون به جلالتماب محترم حامد کرزی رییس جمهوری اسلامی افغانستان اهدا گردیده بود، در اوایل برج دلو سالروان جهت نگهداری در جمله دارایی های دولت رسماً توسط هیئتی به د افغانستان بانک تحویل داده شد.

محترم نورالله دلاوری رییس گل د افغانستان بانک در ابتدای محفل صحبت نموده گفت که جلالتماب رییس جمهوری اسلامی افغانستان طی دهه گذشته تحایف زیادی را که توسط کشور های خارجی برای شان تفویض گردیده است بوسیله هیئتی از آن مقام تسلیم د افغانستان بانک نموده است که در حقیقت تسلیم دهی این گونه تحایف جهت نگهداری به د افغانستان بانک نشان دهنده از خود محترم جلالتماب رییس جمهور اسلامی به نفع مردم و دولت بوده و گنجینه های تاریخی افغانستان را پر بار تر می سازد.

بعداً محترم محمد شجاع امل رییس کادر و پرسونل مقام محترم ریاست جمهوری اسلامی افغانستان صحبت نموده گفت:

جای افتخار و مسرت است که به سلسله مراسم تحویلهی تحایفی که به جلالتماب رییس جمهور اسلامی افغانستان از طرف سران دول و حکومت کشور های دوست داده شده است، شاهد تحویل دهی تحایف دیگری به خزانه د افغانستان بانک می باشیم. با تحویل دهی این تحایف به د افغانستان بانک، به مرور زمان به ثروت و غنای ملی کشور افزایش بعمل می آید. محترم محمد شجاع امل تحایف اهدا شده را که مجموعاً سیزده قلم می باشد، تشریح نمود که عبارت اند از:

۱- یک سکه کلان طلا و نقره به وزن ۷۲.۵۰ گرام و قطر ۵۵ ملی متر تحفه اهدا شده والا حضرت امیر کویت.

۲- شش عدد سکه طلا به وزن های ۵.۰۵ — ۵.۶۷ — ۱۲.۳۳ — ۴.۰۴ — ۷.۶۳ — ۸.۵۲ گرام تحفه اهدا والا حضرت امیر کویت

۳- یک قاب ساعت دستی با چوکات طلا تحفه اهدا شده مقامات عالیرتبه چین در کنفرانس شانگهای

۴- یک عدد سکه متوسط طلا که داخل آن یک تصویر می باشد تحفه اهدا شده مقامات عالیرتبه خارجی

۵- یک عدد سکه طلا با نشان ناتو تحفه اهدا شده جلالتماب رییس جمهور رومانی در کنفرانس ناتو

۶- یک عدد سکه نقره بی چهار کنج تحفه اهدا شده جلالتماب رییس کشور لیتویا

۷- یک عدد سکه طلا با تصویر از

شده مقامات عاليرتبه تركيه
 ۱۲- يك عدد سكه طلا كاري شده با
 تصوير باباي ملت افغانستان تحفه اهدا
 شده مهمانان به مقامات عالي
 ۱۳- يك قاب ساعت طلا با نوشته سي
 گل از كنفرانس شانگهاي تحفه اهدا
 شده جلالتماب رييس جمهور مردم چين
 در اخير محفل، تحايف نامبرده به خزانه
 داري گل د افغانستان بانك تسليم داده
 شد تا در جمع ساير دارايي هاي دولت
 نگهداري گردد.
 درين محفل محترم نورالله دلاوري رييس
 گل د افغانستان بانك، محترم خان افضل
 هده وال و محترم الحاج محمد عيسي

كشتي داخل آن تحفه اهدا شده
 جلالتماب رييس جمهور فرانسه
 ۸- يك عدد سكه نقره يي با نوشته
 آستانه تحفه اهدا شده جلالتماب رييس
 جمهور قزاقستان
 ۹- يك عدد سكه آب طلا كاري شده كه
 داخل آن نشان يونسكو مي باشد تحفه اهدا
 شده مقامات يونسكو مقيم جاپان
 ۱۰- يك عدد سكه متوسط طلا، داخل
 آن نوشته روز جهاني غذا ۱۶/ اكتوبر/
 ۲۰۰۴ تحفه اهدا شده مقامات عاليرتبه
 موسسه غذايي جهان كشور ايتاليا
 ۱۱- يك عدد سكه تزئين شده كه داخل
 آن خوشه گندم ترسيم شده تحفه اهدا

طراب معاونين د افغانستان بانك، محترم
 شجاع محمد امل رييس كادر و پرسونل
 رياست جمهوري اسلامي افغانستان، آمرين
 شعبات د افغانستان بانك و تعدادي از
 نمايندگان رسانه هاي اطلاعات جمعي
 كشور اشتراك نموده بودند. ▣

د افغانستان د مالي نظام د لاپیاوړتیا په لور یو بل گام

افغانستان زیرمې او د سوداگریزو بانکونو پیسې هم شاملې دي.

بناغلي هډه وال د خپلو خبرو په ترڅ کې وویل: که هدف از تأسیس انستیتوت اختصاصی مالی و بانکی ارتقای ظرفیت کارمندان نظام مالی و بانکی افغانستان بوده که درین راستا از بدو تأسیس تا حال به دستاورد های چشمگیر نایل آمده ایم.

امید وارهستیم این انستیتوت همگام با توسعه روز افزون خدمات بانکی، کادر های مسلکی را در عرصه های مختلف مالی و بانکی آموزش داده تا کمبود منابع بشری مسلکی در نظام مالی و بانکی را حل نماید.

په هر حال ډېر خوښ یم چې نن په داسې یوې غونډه کې له تاسو سره یو ځای کیږم چې له هغې څخه د علم او

خورا بد او ټاوره حالت سره مخ و. د دې نظام کارکوونکي د کورنیو جنگونو له امله د بانکدارۍ د عصري پوهې او لازمه تجربو لرې پاتې و او چارې یې په ښه توگه نه تر سره کیدلې.

د افغانستان د مالي چارو او بانکدارۍ انستیتوت په شان د ظرفیت جوړولو ادارو په شتون سره له نیکه مرغه د پرمختللي مسلکي زده کړو زمینه برابره شوې ده او د افغانستان بانکي سیستم د پام وړ وده کړې ده، لکه څنگه چې د سوداگریزو بانکونو په گډون په مرکزي بانک کې د ډولس ملیارده ډالره شته چې په دې کې د افغانستان زیرمې او د سوداگریزو بانکونو پیسې هم گډې دي. د سوداگریزو بانکونو په شمول په مرکزي بانک کې د ډولس ملیارده ډالره شته چې په دې کې د

په هغه غونډه کې چې د افغانستان د بانکدارۍ او مالي چارو د انستیتوت د محصلینو د فارغیدو په موخه جوړه شوې وه، په کې د افغانستان بانک د لومړي مرستیال بناغلي خان افضل هډه وال په شمول د افغانستان د بانکدارۍ او مالي چارو د انستیتوت اجرائیوي مدیر، د ملگرو ملتونو د پرمختیایي مؤسسې استازي، د افغانستان د بانکولۍ د ټولني استازي، د افغانستان د بانکدارۍ او مالي چارو د انستیتوت کارکوونکو او محصلینو او د ډله ایزو رسنیو استازو گډون کړی ؤ.

د غونډې په پیل کې د افغانستان بانک لومړی مرستیال بناغلي خان افضل هډه وال د خپلو خبرو په ترڅ کې وویل: لس کاله مخکې د افغانستان مالي نظام د هېواد د نورو بیخښتونو په شان له

«

اووم کال، اتیایمه گڼه د ۱۳۹۲ کال د سلواغې میاشت

مرکزي بانک او سوداگریز بانکونه تاسو سره هر ډول مرستې ته حاضر دي، زه تاسو ټولو ته د زړه له کومې مبارکي وایم، په دې هیله چې هوسا او نیکمرغه ژوند ولری او د افغانستان د خلکو لپاره د خدمت مصدر وگرځی. د غونډې په پای کې د افغانستان د بانکدارۍ او مالی چارو د انستیتیوت څخه د بنځینه فارغینو شهادت لیکونه د بنځو د پرمختیا د مرکز په نړیوال تالار کې د یوې غونډې په ترڅ کې د افغانستان بانک د لومړي مرستیال بناغلي خان افضل هډه وال لخوا وویشل شول. ■

ده او که ناکامه او یا یې ونشې کولای نو تل به پشیمانه یې.

دویم فضیلت دا دی چې د نبوت نه وروسته تر ټولو ښه خلک همدغه خلک دي چې زده کړه وکړي او نورو ته یې ولیږدوي. رسول الله (ص) وایي د یو نبي او عالم ترمنځ توپیر یوازې د نبوت درجه ده نور د دواړو ترمنځ هیڅ توپیر نشته، نو کله چې تاسې له دې ادارې څخه فارغیږی تاسو ته یو لړ مسؤلیتونه در سپارل کیږي چې د دې مسؤلیتونو په مثبته توګه ترسره کول ستاسو ایماني او وجداني دنده ده، هیله ده چې تاسې د دې امانت او مسؤلیتونو په ترسره کولو کې د بریالیتوب پوری شاته پریږدی او د ښوونې او روزنې په ډګر کې نه ستومانه کیدونکی هلې ځلې وکړئ.

تاسو هر یو لپاره په دې نظام (مرکزي بانک، سوداگریزو بانکونو او غیر مالي ادارو) کې د ډېرې اړتیا تر څنګ کافي فرصتونه شته له دې فرصت څخه ګټه پورته کړی او په ګله توګه د هېواد په پرمختګ او پراختیا کې ګډون وکړی، څه شی مو چې زده کړي دي نورو ته یې ولیږدوی تر څو له یوې خوا په افغانستان کې د ناپوهۍ کچه راټیټه شي او له بلې خوا د هېواد په مالي نظام کې د یو لړ بدلونونو په راوستلو سره خپله ایماني او وجداني دنده ترسره کړئ،

پوهې تر څنګ د هېواد د نیکمرغۍ او سوکالی بوی حس کیږي او پدې ویاړم چې د افغانستان د یوې روزنیزې ادارې د محصلینو د فراغت په مراسمو کې خبرې کوم.

دا ډپلوم یا سند نه یوازې ستاسو په ټولنیز ژوند کې بدلون راولي بلکې ستاسو د ژوند یو نوې لړۍ پیلوي او ستاسو د ژوند د ښه کیدو ترڅنګ ډیر ګټور او اغیزناکه شیان تاسو ته ډالې کوي.

دا ډپلوم یو امتیاز دی او نړۍ هم دې امتیاز ته قایله ده خو د دې ترڅنګ دا یو امانت هم دی چې تاسو په یو ځای کې په دنده ګمارل کیږی، لومړی تاسو څخه د همدې امانت پوښتنه کیږي. د دې امانت پوښتنه نه یوازې په دنیا کې بلکې په اخرت کې هم کیږي. تاسو باید په دې وویاړئ چې الله (ج) په تاسو کې دا استعداد او وړتیا ولیده او تاسو یې د دې لوی امانت د ساتلو او ورڅخه د ګټې اخیستلو جوګه کړئ، هیله ده چې دا امانت په ښه توګه نورو افغانانو ته ولیږدوی.

د پیغمبرانو په وخت کې د ابو ذر په نوم یو صحابي رسول الله (ص) ته وایي چې ما په فلاني ځای کې والي وټاکه، هغه ورته وایي چې ته کمزور یې، ته ولایت نه شې کولای دغه ولایت یو امانت دی او د اخرت په ورځ د دې امانت پوښتنه کیږي، که بریالی او سرفرازه وې خو ښه

افغانستان

عضویت سازمان تجارت جهانی را حاصل مینماید

۲۰۰۴ بحیث کشور ناظر در سازمان بین المللی تجارت شناخته شد و در سال ۲۰۰۹ یاد داشت تجارتي خارجي افغانستان به سازمان تجارت بین المللی سپرده شد و در سال ۲۰۱۰ به پرسشنامه این سازمان مبنی بر پذیرش به عضویت پاسخ ارایه داشت پیوستن به سازمان بین المللی تجارت مزایا و فرصت های خوبی جهت رشد سکتور اقتصادی به همراه دارد. بالارفتن موقف و جایگاه سیاسی و اقتصادی در سطح جهانی دسترسی به مارکیت های جهانی، رونق سرمایه گذاری خارجی،

«

کشور های عضو سازمان تجارت جهانی در گرد همایی اخیر گروپ کاری خویش پذیرش عضویت افغانستان را در اولویت کاری خویش قرار داد و قرار است افغانستان عضویت سازمان بین المللی تجارت را حاصل نماید .

عضویت در سازمان تجارت جهانی مستلزم پذیرفتن اصول و معاهدات آن سازمان میباشد که مورد قبول کشور های عضو قرار گرفته است.

عضویت افغانستان در این سازمان جهانی حایز اهمیت خوبی است زیرا با داشتن قوانین خوب تجارتي، رقابت تولیدات داخلی با تولیدات کشور های همسایه و منطقه، وضع تعرفه های پائین گمرکی و ایجاد سهولت برای سرمایه گذاری خارجی میتواند وضعیت تجارت افغانستان را به سوی بهبود سوق دهد .

عضویت درین سازمان پیشرفت چشمگیر در ساحه اقتصادی کشور است زیرا با کسب این عضویت سرمایه گذاری های داخلی و خارجی افزایش می یابد، تجارت ما به سوی استاندارد شدن میرود و راه به بازار های جهانی باز میگردد، اقتصاد کشور در نتیجه افزایش صادرات و سرمایه گذاری ها تقویت خواهد یافت، افغانستان در سال

افزایش اشتغال و در نهایت حل مشکلات تجارتي با کشور های همسایه که با چالش های جدی تجارتي مواجه است رفع خواهد شد.

سازمان تجارت بین المللی WTO یک سازمان بین المللی است که قوانین جهانی تجارت را تنظیم و معضلات را بین اعضای سازمان حل و فصل می نماید. این سازمان در سال ۱۹۹۵ به جای سازمان بین المللی گات فعالیت خویش را آغاز نمود. سازمان جهانی گات از سال ۱۹۴۷ بدیسو در عرصه تجارت، تعرفه های گمرکی و سایر مسایل تجارتي کار می نمود. سازمان جهانی تجارت ۱۶۰ عضو دارد و مرکز آن ژینو (سوئیس) است.

تفاوت سازمان بین المللی تجارت و گات این است که، گات تنها در مسایل گمرکی و کالا های تجارتي فعالیت مینمود، اما سازمان بین المللی تجارت ساحة فعالیت وسیع تر دارد، که تجارت کالاها، خدمات، جنبه های تجارتي مرتبط با مالکیت معنوی و نظم بخشیدن مناسبات بین المللی در عرصه های مختلف اقتصادی فعالیت میدارد و نظارت کننده موافقنامه ها، حقوق و تعهدات اعضای سازمان میباشد. سازمان بین المللی تجارت در بین اعضا وظایف ذیل را انجام می دهد.

ارتقای سطح زندگی، تأمین اشتغال کامل در کشور های عضو، توسعه تولید، تجارت و بهره گیری موثر از منابع جهانی، دستیابی به توسعه پایدار یا بهره برداری از منابع دست داشته، حفظ محیط زیست و افزایش سهم کشور های در حال رشد و کمتر توسعه یافته از مزایای تجارت بین المللی.

این سازمان برای دستیابی به اهداف تعیین شد دارای اصولی ویژه می باشد که از طرف همه کشور های عضو مورد تأیید قرار گرفته است در صورت خلاف رفتاری و عدم اطاعت از قوانین سازمان، کشور عضو مورد مجازات قرار میگیرد. ساختار تشکیلاتی این سازمان عبارت از کنفرانس وزیران، شورای عمومی، جلسه حل اختلافات، بررسی های مش و اصول تجارتي و شورا های اجرائی می باشد. کنفرانس شورای وزیران عالیترین مقام تصمیم گیری سازمان تجارت جهانی است جلسات شورای وزیران در هر دو سال یکبار دایر میشود کنفرانس مذکور برای اولین بار در سنگاپور دایر شد و جلسات شورای عمومی در هر دو ماه یکبار دایر و پیرامون مسایل تجارتي و حل اختلافات و مشکلات در بین اعضای سازمان بحث می کنند.

همچنان در قسمت واردات کالاها هم موثریت خود را دارد. کالاهای که از کشور

های دور و منطقه به افغانستان وارد میشود با کیفیت عالی و قیمت ارزانتر و دارای استاندارد جهانی میباشد. یقیناً در این عرصه رقابت سالم و موثر وجود خواهد داشت. کارشناسان سکتور تجارت افغانستان باور دارند که با پیوستن به این سازمان میتوانیم با اتحادیه اروپا، ترکیه و تایوان هم موافقت نامه داشته باشیم. یقیناً با الحاق به سازمان تجارت جهانی، تجارت به سیستم عصری و مدرن با استاندارد های جهانی عیار میشود و در این راستا سرمایه گذاری نیز رشد خواهد نمود و هیچ کشور نمی تواند که در عرصه تجارت و ترانزیت افغانستان مشکلات ایجاد کند و افغانستان هم میتواند بحيث عضو فعال سازمان تجارت جهانی نماینده خود را در ژینو داشته باشد.

باید گفت که کشور های هند، پاکستان و تاجکستان از اعضای این سازمان در منطقه هستند. □

بیانی

منابع <http://fa.wikipedia.org>

سازمان های پولی و مالی بین المللی

پول افغانی منحیث یگانه واحد پولی کشور باید در دادوستد مورد استفاده قرار گیرد

درین اواخر محترم الحاج محمد عیسی طراب معاون دوم د افغانستان بانک، پیرامون ترویج پول افغانی و استفاده از آن در معاملات روزمره، مصاحبه ای را با تلویزیون ملی افغانستان انجام داده است که مختصراً آنرا پیشکش خوانندگان محترم مجله بانک می نمائیم.

سوال: لطفاً پیرامون ضرورت رفورم پولی در کشور صحبت نمایید؟

جواب: د افغانستان بانک بعد از سال ۲۰۰۱ به مسیر اصلی خویش یعنی بانک مرکزی بازگشت و باز سازی و نو سازی را از بنا شروع نمود. قبلاً در کشور چند نوع پول با ارزش های مختلف در چلند بود که نظام بانکی کشور را به چالش کشیده بود، برای رفع این مشکلات د افغانستان بانک با بکار گیری

سیاست معقول پولی رفورم پولی را عملی نمود.

سوال: د افغانستان بانک در خصوص ترویج پول افغانی چه کار های را تا هنوز انجام داده است؟

جواب: مطابق ماده ۳۳ قانون د افغانستان بانک، پول رایج و واحد پولی افغانستان افغانی است. با توجه به این مورد، ترویج پول افغانی در معاملات و دادوستد های اقتصادی نه تنها مسوولیت د افغانستان بانک، بلکه وجیبه ملی هر افغان است تا پول افغانی را مانند سایر ارزش های ملی کشور حمایت نموده و با استفاده از پول افغانی در دادوستد ها تشریک مساعی بخرچ دهند

د افغانستان بانک منحیث یگانه مرجع چاپ و نشر بانکنوت های افغانی همواره تلاش نموده است تا هموطنان عزیز را متقاعد بسازد تا از پول افغانی استفاده نموده و در ثبات آن به سهم خویش سهیم شوند.

«

۹

اووم کال، اتیایمه گڼه د ۱۳۹۲ کال د سلواغې میاشت

جواب: از آنجا که پول افغانی نمادی از هویت ملی ما می باشد و با حفظ ارزش آن در مقابل اسعار قدرت خرید هریک از هموطنان ما افزایش یافته و در نتیجه احتیاجات زندگی خود را می توانند با فکر آرام رفع بسازند، تقاضا دارم تا پول افغانی را مانند سایر ارزش های ملی کشور حمایت نموده و با استفاده از آن در دادوستد های اقتصادی وجیه ملی خود را ادا نمایند. ■

کسانیکه مواد قانون را نا دیده گرفته و از بجای پول افغانی از اسعار استفاده می نمایند الی یکصد هزار افغانی جریمه نقدی نموده که تا حال حدود ۶۱۹۶۷۰۰۰ افغانی بشکل جریمه از نزد متخلفین جمع آوری شده که برای گسترش هر چه بیشتر روند ترویج پول افغانی به مصرف خواهد رسید.

سوال: در اخیر چه پیامی به هموطنان ما در جهت استفاده از پول افغانی دارید؟

ضمن تنویر اذهان عامه از طریق برنامه های تبلیغاتی چون تهیه و نشر کلیپ های ترویج پول افغانی، فلم های مستند ترویج پول افغانی نشر اعلانات و اطلاعیه ها از طریق رسانه های چاپی، تصویری و صوتی، مجله بانک و وب سایت رسمی د افغانستان بانک، هیئتی مختلط را با ارگان های ذیربط در ولایات کشور تشکیل داده است که جریان دادوستد در بازار های ولایتی را تحت کنترل داشته و با متخلفین برخورد قانونی نمایند.

په افغانستان کې د اقتصادي پرمختګ بهير

ليکوال: تاج محمد تمکين

د افغانستان بانک دختيځ زون اقتصاد پوه

وخت په وخت نوساني کيږي خو دا خبره کاملاً سمه نده ځکه چې يواځې زموږه پولي واحد نه دی چې د ډالرو مقابل کې نوسان لري بلکه که د سيمې شاوخوا هيوادونو ته وګورو نو د ډالرو مقابل کې د هغوی تبادلوي نوسان له دې نه هم زيات دی او که په مقاييسوي توګه يې وڅيرو نو جوتيږي چې افغانی په سيمه ايزه کچه خورا قوي پولي واحد دی چې هم يې داخلي ارزښت او هم يې بهرنی ارزښت تراوسه پورې ساتلی دی، په تيره لسيزه کې د

اووم کال، اتيايمه ګڼه د ۱۳۹۲ کال د سلواغې مياشت

پورې درد محسوسوي .
د نوي دولت په راتګ سره نه يواځې دا چې په افغانستان کې د اقتصادي پرمختيا څپې پيل شوې بلکه په نړيواله کچه هم د افغانستان اړيکې وغزیدې او تر ننه پورې دغه اړيکې د لا پياوړي کيدو او غښتلتوب په حالت کې دي ، تر ټولو د مخه د نوي دولت په راتګ سره په افغانستان کې پولي رفورم رامنځته شو او دا ځکه چې پخوانيو افغانیو خپل ارزښت په بشپړه توګه ډير زيات دلاسه ورکړی و او حتی چې خلکو به د بوجيو په حساب سره ګرځولې ، د پولي رفورم له لارې د درې صفره په حذفولو سره نوي افغانی بانکونو پونه چاپ شول او په جريان کې واچول شوې چې نن که وګورئ په سيمه ايزه کچه افغانی يوه باثباته پولي واحد دی ، شايد ډير خلک داسې فکر وکړي چې د ډالرو مقابل کې افغانی

د ۲۰۰۰ زيږديز کال څخه مخکې درې لسيزې په افغانستان باندې داسې تيرې شوې چې د هيواد اقتصاد ته يې ستره ضربه ورکړې وه ، په دغه موده کې د افغانستان اقتصاد وخت په وخت داسې ضربې ولیدې چې د نړئ تر ټولو وروسته پاتې هيواد ګڼل کېده ، د انفلاسيون اندازه په کې تر درې رقمي انفلاسيونه پورې رسيدلې وه ، سرکونه په هيڅ ځای کې روغ نه وو پاتې حتی تر دې چې عمومي لاري هم ماتې راماتې او خرابې وې ، د بيکارۍ کچه په کې د شميرو او اندازو څخه وتې وه ، په نړيواله کچه د افغانستان سره چا اقتصادي اړيکې نه لرلې او که وې هم نو په نشت حساب وې ، بانکداري سيستم هم بيخي په نشت حساب و ، لنډه دا چې دغه درې لسيزې د افغانستان په تاريخ کې داسې تيرې شوي دي چې هر هيوادوال يې تر اوسه

اقتصادي پرمختيا په برخه کې دا تر ټولو ستره لاسته راوړنه ده چې يو ټولي واحد لرو او هغه هم داسې ټولي واحد چې په سيمه ايزه توگه د ثبات له پلوه يو موتی ټولي واحد دی. د هيواد مرکزي بانک په تيره يوه لسيزه کې د پام وړ پرمختگ کړی دی او دا مهال په ټول هيواد

کې ډيری شمير خصوصي بانکونه په فعاليت باندې بوخت دی او د هيواد په اقتصادي پرمختگ کې خپله ونډه لري ، له دې کار سره هم د ملي عايد په اندازه کې خورا زياتوالی راغلی دی او د بانکدارئ له پلوه افغانستان بانک سيمه کې د فعاله مرکزي بانکونو په نوملړ کې راځي. همدرانگه د نړيوال وجهي صندوق ، نړيوال بانک ، اسيایي پرمختيايي بانک او نورو نړيوالو ټولي او مالي سازمانونو سره د افغانستان بانک دوطرفه اړيکې ددې گواهي ورکوي چې د بانکدارئ په سکتور کې ډير کار

شوی دی او د پرمختگ په دې سفر کې مرکزي بانک خپل رول په فعاله توگه لوبولی دی ، په هيواد کې اوسمهال ماليات په منظمه توگه راټوليزي او هر څه د دولت په گټه چې په حقيقت کې د ملت په گټه دی تماميري.

مخابراتي سکتور ته که ځغلنده نظر وکړو په تيره لسيزه کې نو راته بڼکاره به شي چې افغانستان شايد د سيمې به کچه لمرئ هيواد وي چې دومره په چټکه توگه يې په مخابراتي سکتور کې پرمختگ کړی دی ، داسې يو هيواد

چې لس کاله مخکې يې مخابراتی سکتور کې کار د صفر څخه پيل کړ او نن مهال الحمدلله په فضا ته سپورمکئ استوي ، دا يوه ډيره لويه او ستره لاسته راوړنه ده. په تيره يوه لسيزه کې مخابراتي سکتور دومره پرمختگ کړی دی چې اوسمهال هر افغان د موبایل تلفون د اسانتياوو څخه برخمن دی او هغه هم په ډيره ټيټه بيه باندې ، دا مهال په افغانستان کې څو مخابراتي شرکتونه په فعاليت بوخت دی چې نه يواځې د مالياتو او محصولونو له لارې زمونږه په ملي عايد کې رغنده ونډه لري بلکه

«

په ګوټ ګوټ کې ورپیده .

د تعلیم او تربیې برخه کې که تیرې لسیزې ته ځغلنده نظر وکړو نو دا مهال په هیواد کې په لسګونه دولتي پوهنتونو تر څنګ ډیری خصوصي پوهنتونونه هم په فعالیت بوخت دي او هر کال په هیواد کې په لسګونه زره لیسانسه فارغیږي ، په لسګونه زره د دولسم ټولګي شاگردان فارغیږي او همدارنګه د معارف په برخه کې دومره کار شوی دی چې تقریبا په هر کلي کې ښوونځی شتون لري. د معارف تر څنګ دفاعي برخه کې هم افغانستان الحمدالله قوي قواوو درلودونکی دی او په نړیواله کچه پیژندل شوی دی .

لنډه دا چې په تیره لسیزه کې د پرمختګ سفر خورا ښه په مخ ولاړ خو اوس هم لا منزل ته نه یو رسیدلي او مهمه دا ده چې همدا سفر او کاروان همداسې روان او په جریان وساتو تر څو افغانستان یو باثباته ، په نړیواله کچه پیژندل شوی او د اقتصادي پلوه یو غښتلی هیواد جوړ شي . د یو تلپاتې سوکاله او اباد افغانستان په هیله. □

کې نوي افغان دولت هڅه کړې ده چې حتی د کلیو تر کچې پورې سرکونه جوړ او چمتو کړي ، په تیره لسیزه کې تقریبا په افغانستان کې د پنځوس زره کلومتره څخه زیات سرکونه قیر شوي دی چې هیوادوالو ته پکې زیات سهولت رامنځته شوی دی ، د سرکونو د غزولو او قبرولو سره نه یواځې دا چې د ناچیزه ځمکو ارزښت هم زیات شوی دی بلکه اوسمهال پانګوال هم تشویق شوي دي چې په لرې پرتو سیمو کې هم د تعمیراتی نمر و پلاټونو رامنځته کولو سره پانګونه وکړي .

د لوبو او سپورت په سکتور کې هم افغانستان د نړۍ په کچه وځلیده ، تیره یوه لسیزه کې زمونږه د کرکټ نوم د نړۍ په سطحه وځلیده او ورسره څنګ کې د فوټبال نوم هم د نړۍ په تاریخ کې د افغانستان د نوم لاندې ثبت شو ، د لوبو له برکته هم افغانستان خپل نوم د نړۍ ګوټ ګوټ ته ورسوه او نړیوالو وپیژنده او ان لا تردې چې د اولمپک په لوبو کې هم افغانستان فعاله ونډه واخسته او د پام وړ لاسته راوړنې یې پکې درلودې. د افغانستان بیرغ د نړۍ

ورځ تر بلې خپل فعالیتونه د هیواد په کچه غزوي او دا لړۍ دوام لري ، ان لا تردې چې اوس په اطرافي سیمو کې هم د انټرنیټ څخه خلک استفاده کوي چې پخوا دغه کار په ښار کې هم چا ته ممکنه نه بریښیده . مخابراتي شرکتونه نه یواځې دا چې زمونږه ملي عاید کې کافي سهم لري بلکه په زرګونه افغانان په کې په کارونو بوخت دي او ورسره د بیکارۍ کچه تر ډیره پورې راټیټه شویده ، په ټول هیواد کې په ولایتي او سیمه ایزه کچه دفترونه لري چې هر وخت افغانانو ته خدمتونو رسولو ته چمتو ولاړ دي ، او دا چې اوس په فضا کې د افغانستان سپورمکی ځای په ځای کیږي نو دې کار سره به په لرې پرتو سیمو کې د تلویزونو خپرونې ، انټرنیټي خدمتونه او تلفوني خدمتونه هم چټک او تیز شي .

د ترانسپورتي لارو په برخه کې افغانستان کې د تیر په نسبت په څو چنده پرمختګ کړی دی او تقریبا هر ولایت د بل ولایت سره د قیر سرک له لاري نښلول شوی دی ، ترانسپورتي لارې د یو هیواد په اقتصاد کې ډیر اهمیت لري له همدې امله په تیره لسیزه

چالش های عمده در برابر فعالان کاروبار اقتصادی

“سروی کاروبار اتاق تجارت و صنایع افغانستان”

می سازد تا در جهت حل معضلات سعی و تلاش نمایند. " از جانب هم باید افزود که نسبت به آینده افغانستان دیدگاه های متفاوت مطرح می شوند، اما اتاق تجارت و صنایع افغانستان در گُل خوشبین است زیرا سکتور خصوصی به تدریج توانسته است موقف اش را بعنوان گرداننده ماشین اقتصاد و توسعه اقتصادی کشور تثبیت نماید.

باید علاوه کرد که از جانبی هم خروج نیروهای خارجی به معنی فراموشی افغانستان نخواهد بود. چنانچه جامعه جهانی در کنفرانس دوم بن تعهد نمود و در کنفرانس های شیکاگو و توکیو آن تعهدات را تجدید نمود که کمک های خارجی ادامه می یابد و همزمان با افزایش ظرفیت های داخلی به تدریج کاهش خواهد یافت. دلیل دیگری برای رشد اقتصاد کشور همانا ذخایر طبیعی دست ناخورده است که می تواند

«

ساخت ها در مناطق دیگر، نبود برق، مشکلات در تعرفه های گمرکی از جمله موانعی اند که تجارت کشور را به مشکل مواجه می سازند.

موضوع دیگر این سروی تفاوت میان شرایط کاروبار شرکت های کوچک و متوسط با شرایط کاروبار شرکت های بزرگ می باشد و این وضعیت مایه نگرانی اتاق تجارت و صنایع افغانستان است. شرکت های کوچک و متوسط بزرگترین سهم را در حرکت دادن چرخه های اقتصاد کشور به عهده دارند. ازینرو رسیدگی به مشکلات شرکت های متوسط و کوچک یکی از نیازهای مبرم است.

حقجو افزود: "جمعآوری معلومات در مورد کاروبار به نهاد های پالیسی ساز، حکومت و کشورهای دونا از هر نگاه کمک می کند و آنها را از چگونگی و شناسایی وضعیت اقتصادی کشور آگاه

افغانستان طی ده سال گذشته، در عرصه های مختلف بخصوص در ساخت و ساز و ظرفیت های جدید در همه سطوح بخصوص در بخش خصوصی دستاورد های داشته است که این همه دستاورد ها از دوره انتقالی و پس از آن نصیب ما شده است. اتاق تجارت و صنایع افغانستان در قسمت حمایت از تجار ملی، صنعت کاران و سرمایه گذاران و رشد اقتصادی کشور نقش خوبی را ایفاء و کار های چشم گیر انجام داده است که به سلسله این فعالیت ها به تاریخ ۱۴ دلو سال روان کنفرانس مطبوعاتی تحت عنوان (سروی کار و بار اتاق تجارت و صنایع افغانستان) در سالون کنفرانس های آن اداره برگزار کرد.

در نخست محمد قربان حقجو گفت که چالش های عمده که تجار ملی به آنها مواجه اند عبارت اند از نبود امنیت در بعضی مناطق، نبود زیر

طرز العمل های گمرکی، داوطلبی ها، ثبت و تمدید جواز شرکت ها، زیر ساخت ها، امنیت، حضور زنان در تشبثات تجاری را در برمیگیرد.

در این نشست مزمل شینواری معین وزارت تجارت، خانجان الکوزی معاون هیئت مدیره اتاق تجارت، رییس تجارتی شرکت برشنا، داوود یوسفزی معاون هیئت مدیره اتاق تجارت، نجلاحبیب یار رییس اداره انکشاف صادرات افغانستان، نسیم اکبر رییس اداره حرکت، نماینده اداره احصائیه مرکزی تحت ریاست محمد قربان حقیجو رییس عامل اتاق تجارت صنایع افغانستان برگزار گردید. در این نشست عده کثیری از تجار ملی و ژورنالیستان نیز حضور داشتند. ■

گزارش زیرک ملیا

۵۹۰) متشبه خصوصی در ولایات کابل، بلخ و قندهار می باشد قرار است در آینده های نزدیک زون های عمده اقتصادی کشور در شرق و غرب نیز تحت پوشش سروی قرار گیرند. این گونه سروی ها برای تقویت گفتمان سازنده میان دولت و سکتور خصوصی برای رسیدن به درک مشترک از چالش های فرا راه سکتور خصوصی خواهد بود. امید داریم ادارت ذیربط، زمانی که قوانین و مقررات اقتصادی را تسوید یا اصلاح می کنند یافته های سروی کاروبار اتاق را مد نظر داشته باشند و در تصامیمی که در سال های سرنوشت ساز پیشرو می گیرند، نظرات سکتور خصوصی را در زمینه انکشاف و توسعه اقتصادی، کاریابی و بلند بردن در آمد کشور مورد توجه قرار دهند. در گُل میتوان گفت که موضوعات اصلی این سروی چگونگی دسترسی به زمین، دسترسی به منابع مالی، مسایل مالیاتی،

جاگزین کمک های بین المللی شود و تلاش ها برای بهره برداری از این منابع ادامه دارد، فشار های ناشی از کاهش کمک ها باعث خواهد شد تا اصلاحات لازم در حکومتداری و چارچوب های حقوقی تجارتی و سرمایه گذاری به وجود آید و ظرفیت های داخلی کشور هر چه بیشتر رشد کند.

در همین حال حکومت و سکتور خصوصی در زمینه انکشاف شرایط کار و بار، جلب سرمایه گذاری های بیشتر و ایجاد جای کار تا حد زیاد به توافق نظر دست یافته اند. ایجاد شورای عالی اقتصادی نمونه ای از این توافق و هم کاری می باشد. اتاق تجارت و صنایع افغانستان می کوشد از طریق ارائه معلومات تازه و معتبر در مورد وضعیت کاروبار و انعکاس دیدگاه های سکتور خصوصی در روند اصلاحات سهم بگیرد. سروی کار و بار اتاق محصول مصاحبه با)

د افغانستان د بانکداری قانون

حسابداري، رپوټ ورکونه او پلټنه مالي صورت حسابونه او احصائیوی رپوټونه

دوه څلوېښتمه ماده:

(۱) بانک مکلف دی د ثبتونو حسابونه او سندونه وستاتي او د د افغانستان بانک د مقرراتو مطابق ربعوار او کلنی صورت حسابونه چې د حسابدارۍ د سالمو او منل شوو معیارونو لرونکي او د بانک د فعالیتونو او مالي شرایطو دقیق منعکس کوونکي وي، برابر کړي.

(۲) د بانک مالي صورت حسابونه د انفرادي یا ډله ایزو (دسته جمعي) تابع شرکتونو د فعالیتونو او مالي شرایطو منعکس کوونکی دی.

(۳) د یوې یا له یوې څخه د زیاتو فرعو یا د نمایندګۍ د دفتر لرونکی غیر مېشت بانک مکلف دی، پدې ماده کې درج شوي حکمونه د هر دفتر د جلا سندونو د حسابونو او د مالي صورت حسابونو د پروفورمې د برابرولو لپاره په پام کې ونیسي.

(۴) په هېواد کې په فعالیت بوخت بانکونه مکلف دي خپل کلني، ربعوار رپوټونه چې د پولي احصائیو، د عوایدو

او مخارجو، د صعب الحصول پورونو، له پورونو او تدارکاتو څخه د رامنځته شوو زیانونو لرونکي وي. د د افغانستان بانک له مقرراتو او له نړیوالو منل شوو احصائیوي معیارونو او کار کړنو سره په مطابقت کې برابر او د افغانستان بانک په واک کې ور کړي.

غیر بانکي مالي موسسې او د هغو استازي چې په هېواد کې په فعالیت بوختې دي، هم د دې حکم تابع دي.

(۵) د د افغانستان بانک مکلف دی له بانکونو او نورو مالي موسسو څخه راټول شوي احصائیوي معلومات، دعامه اړتیا وړ سیاست گذارۍ د ضرورتونو مطابق او د نړیوالو ادارو په وړاندې د خپلو مسئولیتونو د سرته رسولو لپاره راټول او تنظیم کړي.

بانکونو او نورې مالي موسسې او د هغو استازي مکلف دي، د احصائیوي سیاست گذارۍ، څارنې او مسئولیتونو په کار کې، د احصائیو د راټولولو او اړتیا وړ افرادو یا خاصو شرکتونو د معاملو په هکله معلومات برابر او د د افغانستان بانک په واک کې ور کړي.

(۶) د د افغانستان بانک نشي کولای هغه

احصائیوي معلومات چې د هغو له امله د اشخاصو او شرکتونو هويت ټولو خلکو ته افشاء شي، خپاره کړي، خپرولو په صورت کې مرتکب د قانون د حکمونو مطابق مجازات کيږي، خو دا چې معلومات د مخه د ټولو خلکو په واک کې ورکړل شوي وي.

(۷) د د افغانستان بانک کولای شي د بنو څارنيزو دندو د سرته رسولو لپاره، د دې مادې په (۶) فقره کې درج شوي معلومات ناظرینو او واکمنو مقامونو ته برابر کړي، پدې شرط چې دغه ډول څارونکي او واکمن مقامونه، د بانکي او پولي ثبتونو د محرمانیت د قانون او مقرراتو مطابق، د دغسې معلوماتو د ترلاسه کولو لپاره مجاز وي.

(۸) د د افغانستان بانک کولای شي د بانک، مالي موسسې او د هغو د استازو پر خلاف د نابشپړو معلوماتو د وړاندې کولو، په رپوټ ورکونه کې د ځنډ، نه رپوټ ورکونې، ناسمې رپوټ ورکونې او د غلط رپوټ د وړاندې کولو په صورت کې مالي او اداري تعزیرونه وضع کړي.

د تیرانزیتي ستونزو دایمي حل

افغانستان ته راپېښې نکرې. همدا رنگه افغانستان د مرکزي اسيا او پاکستان تر منځ د پله بڼه لري اوسمهال د پاکستان او مرکزي اسيا سوداګري مخ په پراختيدو ده مونږ ددې لارې هم کولای شو له خپل ستراتيژيک موقعیت څخه په ګټې اخیستنې، مرکزي اسيا او پاکستان ته دا روښانه کړو چې مونږ هم کولای شو تاسو ته د تیرانزیت په برخه کې ستونزې راپیدا کړو او د فشار د یوې وسیلې په توګه دا موقعیت وکاروو. په همدې ایران هیواد سره مونږ هم د اوبو یو قرار داد لرو چې ایران ته د دې قرار داد خلاف ډیرې اوبه روانې دي کله چې مونږ خپلې اوبه د قرار داد مطابق عیارې کړو نو ایران هم نشي کولای مونږ ته په دې برخه کې ستونزې راپیدا کړي بلکې دوی به د ستونزو پر ځای له مونږ سره د مرستې هڅې تر سره کوي .

له پورتنیو څرګندونو څخه رامعلومیږي چې مونږ په اسانۍ سره کولای شو خپلې تیرانزیتي ستونزې له ګاونډیو هیوادونو سره حل کړو خو که مونږ ځواکمني اقتصادي پالیسی ولرو .

محمد داود نیازی

که مونږ او تاسو خپلو سرچینو او د هیواد ستراتيژيک موقعیت ته وګورو نو مونږ په ډیرې اسانۍ سره کولای شو دا ستونزه له منځه یو سو څکه کله چې مونږ د اوبو سرچینې ته وګورو زموږ ټولې اوبه ګاونډیو هیوادونو ته روانې دي د اوبو په محارولو سره زموږ ګاونډي هیوادونه مور ته اړیږي د ساري په توګه زموږ چې کومې اوبه پاکستان ته روانې دي کله چې په دې اوبو مونږ په هیواد کې د اوبو بندونه جوړو کړو نو اوبه زموږ په ولکه راځي کله چې پاکستان مونږ ته د تیرانزیت په برخه کې ستونزې راپیدا کوي مونږ به خپلې اوبه نه ورپریردو که څه هم دا د نړیوالو اصولو خلاف عمل دی خو زموږ ګاونډي هیوادونه تل نړیوال اصول تر پښو لاندې کوي کله چې دوی له مور سره نړیوال اصول نه مني مونږ هم اړ نه یو چې دا اصول عملي کړو د اوبو په بندولو سره دوی له بیلابیلو ستونزو سره مخامخیري څکه دوی وار دمخه د بریښنا له ستونزو سره مخامخ دي د اوبو په بندولو سره د دوی دا ستونزې لاپسې ډیریري ټول صنعتي سیستم یې په تپه دریري په اقتصادي لحاظ ډیر زیان مومي او دوی به بیا تل هڅه کوي ترڅو په راتلونکي کې دا ډول ستونزې

کله چې په هیواد کې د بهرنی سوداګری په اړه خبرې کوو، تل ورسره د تیرانزیت ستونزه مطرح کیږي، که څه هم دغه ستونزه د نړیوالو اصولو له مخې مونږ نلرو څکه د نړیوالو اصولو له مخې هغه هیوادونه چې بحر ته لار نلري کولای شي د نورو هیوادونو له خاروې ګټه پورته کړي خو له بده مرغه زموږ ګاونډي هیوادونه تل دغه نړیوال اصول تر پښو لاندې کوي د هیواد سوداګرو ته په نړیواله سوداګري ستونزې راپیدا کوي چې دا ستونزې ډیری وخت د سیاسي مخالفتونو په وجه وي. په ظاهر رښتیا هم افغانستان اوس مهال د تیرانزیت په برخه کې ستونزې لري خو دا ستونزې مونږ کولای شو په ډیرې اسانۍ سره له منځه یوسو تر دې مهاله اوسني حکومتونو په دې اړه هیڅ نه دي ترسره کړي ترڅو دې ستونزې ته د پای ټکی کیږي دوی یوازې لارې بدلوي ستونزې اساسي حل ته پاملرنه نکوي کله چې له پاکستان سره اړیکې ښې وي نو د کراچۍ له بند واردات او صادرات کوي خو کله چې د هیواد سیاسي اړیکې له پاکستان سره خرابې شي سمدستي ایران او د هیواد شمالي ګاونډیانو ته مراجعه وکړي چې ورسره زموږ سوداګر ډیر زیان ویني .

کاهش پیش بینی رشد اقتصادی روسیه به ۲ درصد در سال ۲۰۱۴

به گزارش راشین تودی صندوق بین المللی پول پیش بینی خود را برای رشد اقتصادی روسیه در سال ۲۰۱۴ بررسی و آن را از ۳ درصد به ۲ درصد از تولید ناخالص داخلی کاهش داد.

بر اساس اطلاعات صندوق بین المللی پول، رشد اقتصادی روسیه در سال ۲۰۱۵ می تواند به ۲.۵ درصد برسد.

در این مقاله آمده است: برآورد جدید صندوق بین المللی پول از رشد اقتصادی روسیه در سال ۲۰۱۳ در مقایسه با گزارش خزانی این نهاد بدون تغییر و به میزان ۱.۵ درصد تولید ناخالص داخلی ثابت باقی مانده است.

منبع: فارس نیوز

اماراتو ته د شتمنو افغانانو د پانګو لیرد زیات شوی

د متحده عربي اماراتو رسنی وایي په دوبي کې د افغانانو له لوري د شتمنیو او جایدادونو اخیستل زیات شوي او تر بل هر وخت زیات افغانان د اوسېدو لپاره دې ښار ته ورروان دي. ویل کېږي چې له افغانستانه د ناټو او

امریکایی پوځیانو د وتلو له کبله عام افغانان تشویش لري چې د خلکو ژوند به د وسله والو طالبانو له لوري له کړاوونو سره مخامخ شي.

د متحده عربي اماراتو د سیفن ډېز دوبي ورځپاڼې د راپور له مخې شتمن افغانان، چې په خپل هیواد کې حالات ورته خرابېدونکي ښکاري، په دوبي کې جایدادونه رانیسي او د خپلو کورنیو غړي اماراتو ته ورولي.

د افغان - دوبي د سوداګري شورا مدیر محسن اشتیاق وایي، په وروستیو څو کلونو کې په دوبي کې د افغان پانګه اچوونکو شمېر زیات شوی خو سړ کال تر نورو کلونو هم ډېر شوی دی.

د افغان - دوبي د سوداګري شورا له ارقامو سره سم د ۲۰۱۲ کال په لومړیو شپږو میاشتو کې افغانانو په دوبي کې د ۲۲۰ ملیون درهمو جایدادونه اخیستي دي.

د ملګرو ملتو له شمېرنو سره سم د سړ کال په لومړیو شپږو میاشتو کې ۳۸۵۲ ملکي افغانان وژل شوي دي.

د تېر کال د ورته مودې په پرتله د ملکي تلفاتو شمېر په سلو کې ۲۳ ډېر

شوی دی.

د ۲۰۱۴ کال په پای کې له افغانستانه د نړیوالو ځواکونو د وتلو له کبله د امنیت له درکه د افغانانو اندېښنه مخ په زیاتېدو ده. دوی فکر کوي چې افغانستان به یو وار بیا د طالبانو او جګړه مارو تنظیمونو ترمنځ د جګړې په میدان بدل شي.

د ملګرو ملتو د کډوالو د لویې کمیشرې له راپور سره سم د دې تر څنګ چې په ملیونونو افغانان په ګاونډیو هیوادونو کې د مهاجرت شپې ورځې تېروي، شتمن افغانان متحده عربي اماراتو ته روان دي او هغه بې وسه افغانان چې چیرته تللی نه شي په خپل وطن کې یې د خدای په هیله اړولي دي.

منبع خبر: وبسایت خبری تاناه

افت رشد اقتصادی چین به پایین ترین حد در ۱۴ سال گذشته

آمار مربوط به سال ۲۰۱۳ میلادی نشان می دهد رشد اقتصاد چین، دومین اقتصاد بزرگ جهان به پایین ترین حد خود در ۱۴ سال گذشته رسیده است. رشد ۷.۷ درصدی تولید ناخالص ملی

په تېر ۲۰۱۳ کال کې د جاپان د صادراتو کچه ۹،۵ سلنه ختلې وه، چې ټيک ۶۹،۷۹ ميليارډ ين کېږي. د صادراتو دغې کچې په تېرو درو کلونو کې ساری نه درلود. په چين کې د جاپاني صادراتو تقاضاوې دېرې شوې دي، چې د دواړو هېوادونو ترمنځ يې اقتصادي راکړه ورکړه هم ډېره کړې ده. خو دغه دواړه هېوادونه پر ځينو ټاپوگانو خپلمنځي شخړې هم لري. د جاپان توکي او توليدات اروپايي او امريکايي بازارونو ته هم وړل کېږي، چې هلته هم د مشتريانو تقاضاوې ډېرې شوې دي. ■

منبع خبر: بي بي سي

متصدی صفحه راضيه کشتگر

منبع خبر: سایت فارسی بی بی سی
له ۱۹۷۹ راهیسی د جاپان سوداگری
کې لوی کسر

په تېر ۲۰۱۳ کال کې د جاپان د صادراتو کچه ۹،۵ سلنه ختلې وه، چې ټيک ۶۹،۷۹ ميليارډ ين کېږي. د جاپان حکومت د سلواغې په اوومه (۷) اعلان وکړ، چې تېر کال يې د برېښنا د بېلونو او فوکوشیما اټومي بټی تر زیانمنېدا وروسته د سوداگری کسر ۱۱۲ ميليارډ ډالرو ته پورته شوی دی. دغه کچه چې نژدې ۱۱،۴۹ تريليون جاپاني ين کېږي، له ۱۹۷۹ کال راپدېخوا د هېواد په کچه تر ټولو لوی کسر دی.

د جاپان د مالې وزارت وايي، يوازې په تېر دسمبر میاشت کې د تېر يوه کال کسر يو برابر و.

جاپان د برېښنا د لگښت له اړخه ډېرې پیسې ترلاسه کوي، چې دغه هېواد له برېښنا خپله درېمه برخه اړتياوې پوره کوي.

په دغه موده کې د جاپان واردوونکو تېلو د بېي په لوړوالي کې د ين د ارزښت لوېدو هم مهم رول لوبولی دی.

چين، کند ترين رشد اقتصاد کشور از سال ۱۹۹۹ تا کنون است.

با این همه انتظارات دولت که ۷.۵ درصد برای سال ۲۰۱۳ پیش بینی شده بود فراتر رفته است.

آمار تازه نشان می دهد که سیاستمداران چینی برای حفظ سرعت بالای رشد اقتصادی کشور با چالشی جدی روبرو هستند.

بسیاری از تحلیل گران اقتصادی انتظار دارند در حالی که پکن از مدل اقتصادی سرمایه محور به سوی مدل متکی بر مصرف داخلی حرکت می کند، رشد اقتصادی چين کندتر هم شود.

شن جيانگوانگ اقتصاددان ارشد در شرکت مالی میژو در هنگ کنگ می گوید: "انتظار داریم تولید ناخالص ملی چين در ۲۰۱۴ به ۷.۶ درصد برسد."

ما جيان تنگ رييس اداره آمار چين ضمن ارائه آمار تازه مربوط به تولید ناخالص ملی گفته است پکن باید کنترل بدهی های دولت های محلی را بیشتر کند تا از مخاطرات اقتصادی بکاهد.

بانکوت های مندرس در زون شرق د افغانستان بانک حریق گردید

محترم وزارت عدلیه، نمایندگان اداره محترم ناظرگُل، آمریت محترم عمومی عملیات بانکی، خزانه دار محترم گُل، نماینده ریاست محترم امنیت ملی، معاون عملیات بانکی در امور نشر و مراقبت بانکوتها، تحت ریاست محترم الحاج محمد عیسی طراب معاون دوم د افغانستان بانک عازم ولایت ننگرهار شدند. هیئت مذکور در روز اول کاری با محترم مولوی عطاالله لودین والی ولایت ننگرهار دیدار نمودند. در این نشست نخست محترم الحاج محمد عیسی طراب معاون دوم د افغانستان بانک پیرامون هدف سفر شان به آن ولایت معلومات ارائه نموده و از تلاش

همه ساله پول های کهنه (مندرس) را در مرکز و ولایات جمعآوری و با بانکوتهای جدید تعویض می نمایند تا هموطنان ما از این رهگذر در معاملات روز مره شان دچار مشکل نگردند. پول های مندرس جمعآوری شده با تفکیک انواعیه های آن در مرکز د افغانستان بانک و آمریت های زون های هفتگانه بعد از کنترل دقیق آماده حریق میگردند.

به سلسله حریق این پول ها به تاریخ ۳۰/۱۰/۱۳۹۲ هـ یـ تـ مـ شکل ل نمایندگان شورای ملی (ولسی جرگه و مشرانو جرگه)، رییس محترم تادیات ریاست خزاین وزارت مالیه، نماینده

استفاده نادرست از هر امتعه، باعث از بین رفتن و فرسودگی زود هنگام آن می گردد. در صورتی که از اشیاء اجناس و و همچنان بانکوتها استفاد معقول صورت گیرد، تا اندازه زیاد می توان از فرسودگی و از بین رفتن آن جلوگیری کرد. باید افزود که در کشور عزیز ما در قسمت حفظ و نگهداری پول افغانی که هویت ملی ما است، از جانب مردم توجه چندانی صورت نمی گیرد. این درحالیست که برعکس، اسعار را با کمال احتیاط نگهداری نموده و از هیچ گونه تلاش در حفظ و نگهداشت آن دریغ نمی ورزند. د افغانستان بانک طبق ماده سی و نهم قانون د افغانستان بانک

«

های شورای ولایتی آن ولایت در قسمت ترویج پول افغانی در ولایت ننگرهار به قدردانی یادآوری نموده گفت: "پول افغانی در منطقه از ثبات خوبی برخوردار است که بایست همه افغان ها در ترویج و حفظ و نگهداشت درست از آن منحیث یکی از ارزش های ملی شان توجه جدی داشته باشند و در خرید و فروش و سایر معاملات پولی از آن استفاده نمایند."

است که منحیث هیئت در این پروسه تعیین گردیده ام که هیچ نوع مشکل در شمارش پول های مندرس و سربندلی ندیده ام که این خود نشان دهنده شفافیت در کار این آمریت را نشان میدهد.

بعد از ملاقات هیئت مذکور به محلی که در آنجا پروسه حریق پول های مندرس انجام می یافت، تشریف برده و طبق معمول بعد از شمارش و کنترل سربندلی ها، پروسه حریق بانکوت های مندرس را آغاز نمودند.

طبق گزارش معاونیت عملیات بانکی در امور نشر و مراقبت بانکوتها، پول های مندرس جمعآوری شده در زون شرق د افغانستان بالغ به (۵۸۳،۴۷۷،۰۰۰) افغانی می گردید که تحت نظر هیئت موظف در حالی که آمر زون شرق د افغانستان

جمعآوری پول های مندرس گفت که واقعاً پول افغانی از ثبات خوب و بهتری در منطقه برخوردار است که بر اساس آن مردم باید در معاملات روزمره شان از پول افغانی که نمادی از هویت ملی ما می باشد استفاده نمایند که خوشبختانه تا اندازه زیادی در ولایت ننگرهار مردم در معاملات روزمره شان از پول افغانی استفاده می نمایند. این وظیفه همه ماست تا سعی و تلاش خود را در جهت ترویج هر چه بیشتر افغانی بخرج دهیم و انشاءالله از چلند پول های بیگانه در این ولایت تا حدی امکان جلوگیری خواهیم کرد. در این ملاقات محترم لیاقت الله بابکرخیل عضو کمیسیون اقتصادی ولسی جرگه از کار و فعالیت های آمریت زون شرق به قدردانی یادآوری نموده گفت که چندین مرتبه

محترم طراب معاون دوم د افغانستان بانک علاوه نمود که ترویج پول افغانی مطابق به قانون د افغانستان بانک یکی از وظایف بانک مرکزی است و بر اساس فیصله شورای محترم وزیران دولت جمهوری اسلامی افغانستان گروه های سیار مراقبت متشکل از کارمندان د افغانستان بانک و ارگان های امنیتی در شهر کابل و سایر نقاط کشور موظف اند تا با اشخاصی که در داد و ستد اسعار خارجی استفاده می نمایند، قانوناً برخورد نموده و ایشان را الی یک صد هزار افغانی جریمه نقدی نمایند و در صورت تکرار همچو عمل برای یک مدت معینی دوکان و یا مارکیت شان مسدود میگردد. بعداً محترم مولوی عطاالله لودین والی ولایت ننگرهار در رابطه به ترویج پول افغانی و همچنان

«

۲۱

اووم کال، اتیایمه گڼه د ۱۳۹۲ کال د سلواغې میاشت

بانک حاضر بود در یک فضای کاملاً شفاف بعد از کنترل دقیق و شمارش در حضور داشت ژورنالیستان رسانه های طبق تفصیل و انواعیه جمعاً مبلغ (پنجصد و هشتاد و سه ملیون و چهار صد و هفتاد و هفت هزار) افغانی حریق محترم محمد عیسی طراب معاون دوم د افغانستان بانک پاسخ دادشد. ❏

شماره	نوع بانکوت	تعداد بندل	تعداد قطعه	مبلغ هر نوع بانکوت
۱	هزار افغانیگی	۲۳۷ بندل	-----	۲۳۷،۰۰۰،۰۰۰ افغانی
۲	پنجصد افغانیگی	۵۵۳ بندل	-----	۲۷۶،۵۰۰،۰۰۰ افغانی
۳	صد افغانیگی	۴۶۰ بندل	-----	۴۶،۰۰۰،۰۰۰ افغانی
۴	پنجاه افغانیگی	۳۷۵ بندل	-----	۱۸،۷۵۰،۰۰۰ افغانی
۵	بیست افغانیگی	۱۷۵ بندل	-----	۳،۵۰۰،۰۰۰ افغانی
۶	ده افغانیگی	۱۶۸ بندل	-----	۱،۶۸۰،۰۰۰ افغانی
۷	پنج افغانیگی	۷ بندل	-----	۳۵،۰۰۰ افغانی
۸	دو افغانیگی	۶ بندل	-----	۱۲،۰۰۰ افغانی
	مجموع	۱۹۸۱ بندل		۵۸۳،۴۷۷،۰۰۰ افغانی

دولتی و خصوصی در کوره ای که به گزارش زیرک ملیا گردید. در ختم این پروسه سوالات از جانب ژورنالیستان مطرح گردید که از طرف همین مناسبت ساخته شده بود به حریق شد.

در مورد

چه میدانیم؟

احمد مسعود کارمند پنجم نیشنل بانک

معتقد است عرضه و تقاضا مانند دو تیغه قیچی یکی به کمک دیگر قیمت ها را در بازار تعیین میکند. عرضه منعکس کننده شرایط کمیابی (نفع) و تقاضا نیازها و خواست افراد را بیان میکنند. اگر کالاها کمیاب باشد ولی کسی تمایلی برای بدست آوردن آن نداشته باشد واضح است که آن کالا قیمتی نمی باشد. از جانب دیگر اگر کالایی مورد تقاضا واقع شود و به واقعیت در دسترس قرار داشته باشد پس قیمت ندارد و صفر میباشد. پس معلوم است که قیمت را تقاضا و عرضه تعیین میکند. یعنی عرضه و تقاضا عوامل تعیین کننده قیمت کالاهاست. به همین منظور برای اطلاع از چگونگی وضعیت بازار در قدم نخست تقاضا و عرضه را بشناسیم.

• تقاضا به نیازهایی اطلاق میشود که

»

های انجام شده روی محصول را تا لحظه خرید توسط مشتری به قیمت آن وابسته دانست.

اقتصاد دانان قیمت را چنین تعریف نموده اند: ارزش مبادله یی کالا و خدمات که به وسیله پول بیان میشود. در بازار معیار اندازه گیری ارزش است. که در وضعیت تعادلی از برخورد عرضه و تقاضا، قیمت تعیین میشود که به این قیمت، قیمت تعادلی گفته میشود.

همینطور قیمت ها سنجش های جداگانه دارند مانند: قیمت فروش، قیمت نسبی، قیمت حمایتی، قیمت ساحوی، قیمت اعلان شده و ...

باید گفت که قیمت در بازار بوسیله عرضه و تقاضا تعیین میشود. الفرد مارشل اقتصاد دان انگلیسی عرضه و تقاضا را مثل دو تیغه قیچی دانسته و

در شرایط کنونی قیمت مسئله یی است که همه بدان فکر میکنند، اعم از مصرف کننده گان، تولید کننده گان و توزیع کنندگان به صورت روزانه با قیمت کالاها و خدمات گوناگونی مواجه اند، تغییرات فعلی آنها با گذشته مقایسه و حتی پیش بینی هایی در مورد آینده آن انجام میدهم و در نهایت این پیش بینی ها را معیار اساسی مصرف خویش قرار می دهیم ولی آیا شما تا به حال به این سوال فکر کرده اید که قیمت چیست؟

و چطور تعیین میگردد؟ از نظر بازاریابی قیمت گذاری تنها فعالیت نفع آور اقتصادی است. فعالیت هایی مانند: طراحی محصول، تولید، تبلیغات، اطلاع رسانی، توزیع و مانند آن همه مصارف بوده و برای آنها پول صرف میشود. به نوعی میتوان تمام تلاش

زراعتی از طرف عرضه کنندگان در قیمت های مختلف، طوری که در حالت طبیعی با کاهش قیمت، عرضه کنندگان محصول کمتر با افزایش قیمت محصول بیشتری را برای فروش ارائه خواهند کرد. همچنان اینرا باید دریابیم که کمترین، بیشترین و بهترین قیمت محصولات بر اساس چه تعیین میگردد؟ بطور کلی سیستم های قیمت گذاری را به دو دسته تقسیم نموده اند.

- قیمت گذاری بر اساس مصارف

همراه باشد و به عباره دیگر تقاضا حالت ذهنی ندارد، بلکه تقاضا کننده میتواند با عواید خود تقاضای خود را به تقاضای فزیکتی و موثر تبدیل کند، در اقتصاد زمانی که صحبت از تقاضا به میان می آید، منظور تقاضای موثر است.

- عرضه: عرضه کالا یا خدمت، مقایری از کالا یا خدمتی است که عرضه کنندگان در مدت زمانی مشخص راضی به ارائه و فروش آن هستند، مانند: عرضه محصولات

قابل بر آورده شدن هستند. تقاضا برای یک کالا عبارت است از مقادیری از کالا که مشتری در مدت زمانی مشخص با قیمت های مختلف راضی به خرید آن است، مانند تقاضا برای گوشت به مقدار گوشتی اطلاق میشود که افراد حاضر اند به قیمت های مختلف آنرا خریداری نمایند. رابطه بین تقاضا و قیمت معکوس است.

- تقاضا موثر: نوعی تقاضا است که برای محصول با قدرت خرید آن

- قیمت گذاری بر اساس ارزش

ارزش عبارت از: مقداری از یک مال که با مال دیگر مبادله میشود. از یاد نبریم که ارزش کالا با پول بیان میشود. تعدادی ارزش را بنابر مقدار مواد، انرژی و کاریکه بدان مصرف شده سنجش میکنند.

در سیستم قیمت گذاری بر اساس مصارف باید، مصرف تمام شد محصول را محاسبه کرد و نفع ثابتی را برای آن در نظر گرفت معمولاً این نفع را بصورت فیصدی بر اساس پرنسپ های بازار تعیین میکنند. مصرف تمام شد محصول از جمع مصارف متغیر تولید حاصل میشود. مصارف متغیر تولید آن است که به تعداد محصول تولید بستگی دارد. مانند مصرف مواد اولیه، برق، آب، گاز و ... که در تولید کالاها استفاده میشود. در برابر مصارف متغیر، مصارف ثابت تولید قرار میگیرد. این مصارف به مقدار محصول بستگی نداشته و در طول یک یا چند دوره تولید ثابت هستند، مانند: مصرف زمین، خرید کارخانه و ... بنا بر این نکته کلیدی در استفاده از این سیستم قیمت گذاری و استفاده از سیستم حسابداری بر مبنای قیمت تمام شد محصول است،

در غیر آن هر گونه محاسبه غیر واقعی بوده و ممکن است به ضرر فروشنده تمام شود. هر چند می توان گفت که با لایحه شرایط محیطی در قیمت مواد اولیه خریداری شده دخیل است و فروشندگان توجه زیاد به محیط نمی کنند بلکه به تغییرات شرایط اقتصادی، اجتماعی، قدرت مشتریان و رقبا خود هستند. همچنان بسیاری از رقا در بازار به جنگ قیمت می پردازند که بدان قیمت گذاری تهاجمی اطلاق میشود. قیمت را بر اساس مواضع رقیب در بازار تعیین میکنند. در این مورد میتوان بازار آب معدنی را مثال آورد: در بازار آب معدنی شرکت با شهرت عالی بر سر زبانه است هر گاه رقیب عمده آب معدنی شرکت دیگری باشد میتواند برای نفوذ در بازار ۲۰٪ قیمت خود را کاهش بدهد که به این نوع قیمت گذاری، تاکتیک حمله می گویند. شرکت اولی به علت اینکه ۷۵٪ از بازار را در اختیار دارد مقابله به مثل نمیکند چرا که ضرر هنگفتی را متقبل میشود. ولی شرکت دومی به علت در اختیار داشتن ۲۵٪ از بازار از کاهش قیمت به همان اندازه ۲۵٪ ضرر خواهد کرد. در قیمت گذاری تهاجمی رقیب به سیستم

های دیگری روی می آورد. اگر به موضع قدرت رقیب حمله شود و عکس العمل رقیب کم باشد. رقیب هم به موضع شما حمله میکند با توجه به این که قدرت رقیب زیاد است.

به طور کلی قیمت گذاری تهاجمی یعنی حمله قیمتی به مواضع قوی و یا ضعیف رقیب که به طور کلی باید از آن دوری کرد، چرا که از لحاظ زمان فقط به نفع مصرف کننده خواهد بود.

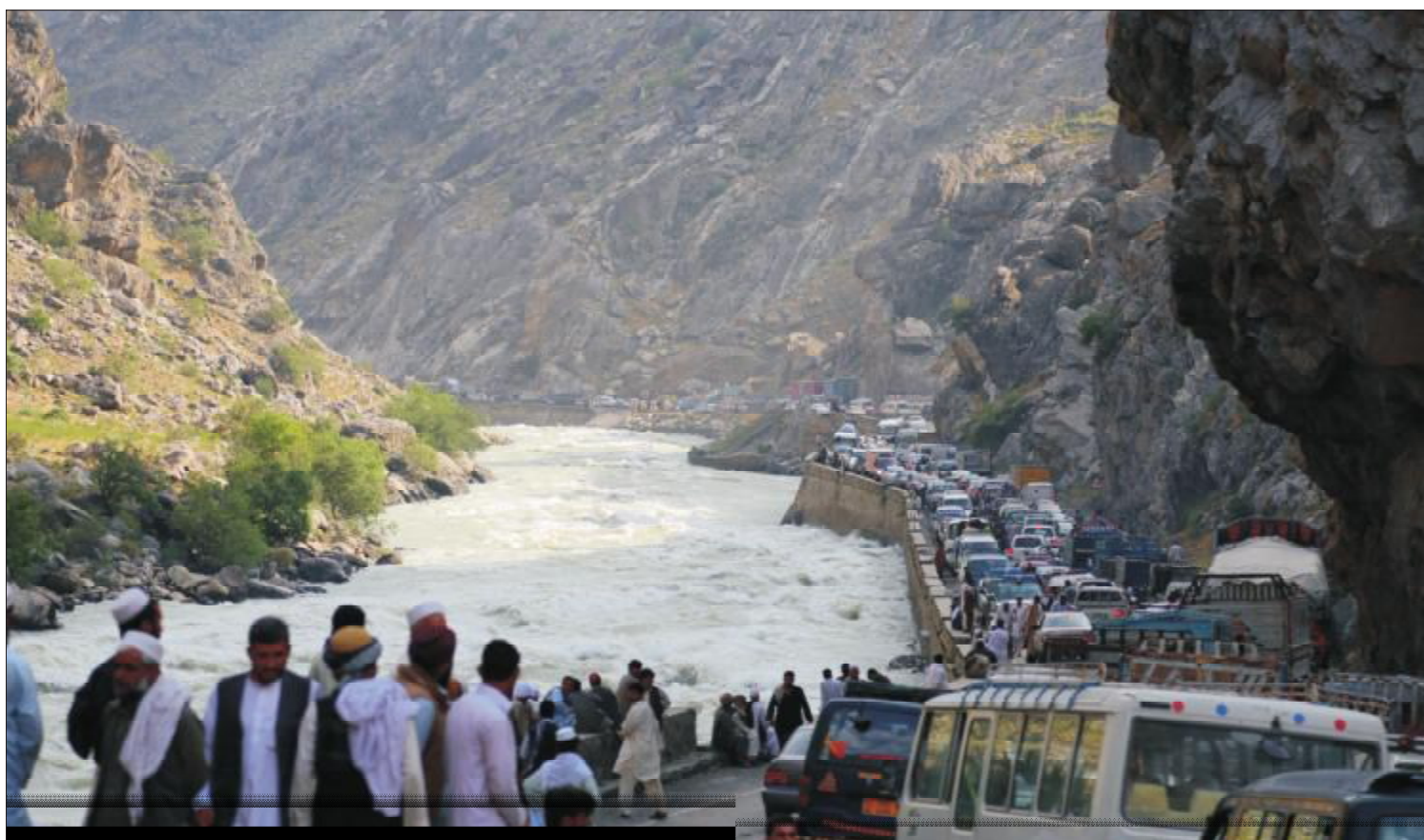
حال بیاید تا معنی اقتصادی قیمت را بدانیم.

در آخرین بحث معرفی قانون تقاضا را میگیرم، قانونیکه میگوید با فرض ثابت بودن سایر شرایط، هر چه قیمت کالاها پایین تر باشد مردم بیشتر خرید میکنند و هر چه قیمت ها بالاتر باشد مقدار خرید آنها کمتر خواهد بود. یکی از نکات بسیار مهم و با اهمیت این است که این قیمت های نسبی هستند که انتخاب ها را نسبت به قیمت های مطلق و دایمی شکل میدهد. □

ماخذ: اصطلاحات اقتصادی

مبانی علم اقتصاد نوشته داکتر دولشاهی

جرم تطهیر پول و عواقب آن در سطح ملی و بین المللی

نویسنده: خارونکی احمدولید (حیدری)
مشاور ارشد حقوقی دافغانستان بانک

راه های در آمد، بمیان آمدن انواع مختلف روابط تجاری، انتقال پول در داخل و خارج کشور ضرورت وضع قوانین جوابگو احساس شد. در اکثر

بنابراین چون جرم یک پدیده اجتماعی است ازینرو توسط اشخاص و افراد ارتکاب گردیده و در برابر انواع جرایم مجازات متناسب بجرم پیشبینی شده است و جزا نیز عبارت از عکس العمل ویا واکنش های اجتماعی است که بالای مجرمین عاقل، بالغ و غیر مکره تطبیق و عملی میگردد.

اینک داخل اصل موضوع شده اولاً جرم تطهیر پول را در بُعد داخلی وبعداً در بُعد بین المللی به بررسی میگیریم:

الف - بُعد داخلی: با گسترش ارتباطات تجاری، انکشاف

قبل ازینکه پیرامون جرم تطهیر پول (پول شویی) و مجازات آن تماس گرفته شود، بهتر است تبصره کوتاه در مورد جرم و مجازات داشته باشیم جرم عبارت از هر نوع اجرای عمل ویا امتناع عمل که در مخالفت باقانون باشد، است مثلاً متوصل شدن به جرایم چون اختلاس، تزویر و غیره همچنان امتناع عمل به این معنی که خود داری مادر از تغذیه طفل و عدم دقت وپرستاری نرس ایکه موظف به مراقبت مریض تحت معالجه اش میباشد نیز در صورت امتناع عمل مرتکب جرم میشود

موارد افراد با استفاده از شرایط، در صدد آن شدند تا از راه های غیر قانونی، پول و درآمدهای را کسب کرده و منبع کسب آن را پنهان نمایند. علاوه بر آن متخلفان دست به اقداماتی میزنند تا درآمدهای غیر مشروع را وجه قانونی بدهند. با در نظر داشت این ضرورت، قانون گذاران به ایجاد قوانین پیشگیرانه اقدام نموده و برای عاملین آن مجازاتی را تعیین کرده اند. یکی از این قوانین بنام (قانون تطهیر پول) یاد میشود که درین مطلب با استفاده از قانون مذکور و نظریات حقوقدانان به بحث و بررسی جرم تطهیر پول مطابق به قانون (تطهیر پول و عواید ناشی از آن) میپردازم. مطابق به قوانین نافذ کشور از جمله قانون مبارزه علیه تطهیر پول و عواید ناشی از آن، کسیکه دست به تطهیر پول بزند، مجرم شناخته شده و متناسب جرم، مطابق به قانون مجازات میگردد.

برای اینکه تطهیر پول و مجازات تسجیل شده برای آنرا بدانیم اول جرم تطهیر پول را تعریف کرده و بعداً حکم قانون را در این مورد روشن میسازیم؛ از جرم تطهیر پول، تعریف های گوناگونی ارایه گردیده است از جمله ماده سوم قانون

مبارزه علیه تطهیر پول و عواید ناشی از جرایم، در مورد چنین مشعر است: شخص در موارد آتی مرتکب جرم تطهیر پول شناخته میشود

در صورتیکه وجوه و دارائی ها را پنهان، تغییر شکل، تسعیر انتقال و یا آن را از کشور، خارج و یا وارد نماید، مشروط بر اینکه علم داشته باشد که دارائی های مذکور به صورت مستقیم و یا غیر مستقیم در نتیجه عمل یا غفلتی حاصل گردیده باشد که این عمل یا غفلت در داخل و یا خارج کشور یا محل ارتکاب آن، مطابق به قوانین نافذ، جرم پنداشته شده باشد.

در صورتیکه وجوه دارائی ها را با وصف آگاهی از این که طور مستقیم و یا غیر مستقیم از ارتکاب جرم به دست آمده است، حصول، تصاحب یا مورد استفاده قرار دهد و یا دلایلی مبنی بر آگاهی موصوف از منشاء جرمی وجوه دارائی ها موجود باشد.

در صورت شریک شدن یا داخل شدن در یک قرار داد یا معامله طور مستقیم و یا به نمایندگی از شخص بخاطر فراهم اوری تسهیلات جهت حصول، نگهداری، استعمال و کنترل وجوه دارائی ها با وصف آگاهی و یا

موجودیت دلایل قوی مبنی بر آگاهی وی بر اینکه وجوه و دارائی ها طور مستقیم و یا غیر مستقیم از ارتکاب جرم بدست آمده است.

پنهان کردن یا تغییر شکل دادن وجوه دارائی مندرج جزء (۱) این ماده شامل کتمان یا تغییر شکل ماهیت، منبع، موقعیت، فروش از دست دادن، انتقال، مالکیت یا هر گونه حقوق در خصوص وجوه دارائی ها میباشد.

آگاهی و علمی که در جز (۱) این ماده به حیث عنصر متشکله جرم پنداشته میشود، به آثار و علایم جرمی بدست آمده و حقایق ماحول آن استناد میگردد.

حقوقدانان نیز در مورد جرم تطهیر پول نظریاتی را بیان نموده اند و ابراز نموده اند که مختصراً بیان میگردد:

الف- تحصیل، تملک، نگهداری و یا استفاده از درآمدها با علم به اینکه مستقیم و یا غیر مستقیم در نتیجه ارتکاب جرم بدست آمده باشد.

ب- تبدیل، مبادله یا انتقال درآمدها به منظور پنهان کردن منشأ غیر قانونی آن با علم به اینکه بطور مستقیم یا غیر مستقیم ناشی از ارتکاب جرم است یا کمک به مرتکب، به نحوی که مشمول آثار و تبعات قانونی ارتکاب آن جرم نگردد.

با توجه به تعاریف فوق تطهیر پول و بعضی از جرایم مرتبط باهم بوده و میتوانند به حیث عامل و یا معلول یکدیگر عمل کنند بعنوان مثال اگر شخص در کشت، قاچاق یا ترافیک مواد مخدر دخیل باشد این کار وی، باعث به میان آمدن جرم تطهیر پول نیز میگردد. زیرا اگر شخص مذکور به اثر فروش مواد مخدر یکباره پول هنگفتی را بدست میآورد خود این عمل، جرم است در ضمن زمانی که مواد مخدر را در مقابل پول میفروشد جرم خرید و فروش مواد مخدر را مرتکب شده است. سپس همین پول را در یک تجارت مشروع سرمایه گذاری نماید، سرمایه گذاری و عواید ناشی از آن، جرم تطهیر پول است به همین دلیل این عمل نامبرده یکی از مصادیق تطهیر پول پنداشته شده و مرتکب مورد تعقیب عدلی قرار گرفته و مجازات میگردد. نتیجه دیگری را از مثال بالا میآوریم و عبارت از آنست که جرم تطهیر پول بعد از طی مراحل متفاوت به وقوع می پیوندد به عبارتی دیگر، متخلفان با استفاده از نیرنگ های گوناگون، منبع تصاحب مال و دارائی را از سیستم های بازرسی و اجرای قانون پنهان میسازد و باید اضافه نمود که قانون

تطهیر پول با وجودیکه مرتکبین را در همه مراحل مستوجب مجازات دانسته است؛ اما به این صورت که درین مطلب به آن اشاره شده است برای جرم تطهیر پول مراحل را در نظر نگرفته است. مرحله اول جرم تطهیر پول بنام (استقرار یا جاگزینی) یاد میشود. بگونه مثال شخص بعد از اینکه مواد مخدر را بفروش رساند با استفاده از سیستم غیر رسمی پول مانند حواله، پول را بخارج از کشور میفرستد. این مرحله را بنام مرحله جاگزینی یاد میکند. ممکن است شخص مذکور پول را به چندین حصه تقسیم نموده و با افتتاح چندین حساب بانکی برای خود و پسران خویش، حسابات مجهول الهویه بنام های جعلی و یا با نام شخص مورد اعتمادش ایجاد و در زمان های مختلف، پول را در بانک ذخیره نماید. به این صورت وی موفق به گذشتن از مرحله جاگزینی میگردد. در کشور های ای که مقررات سخت بانکی روی سپرده های بانکی وضع نگردیده و کنترل دقیق از تحویل دهی، انتقال و خارج ساختن پول از حسابات بانکی موجود نباشد، متخلفین میتوانند در آمد های غیر قانونی را به سادگی وارد سیستم مالی کرده و به اسرع وقت آنها را

به خارج از کشور انتقال دهند.

مرحله ثانی تطهیر پول بنام (پرده انداختن روی منبع کسب در آمد های غیر مشروع) میباشد، طی این مرحله متخلفان منبع کسب در آمد را با پیدا کردن محل مصرف برای آن، پنهان میکنند در مثالی که بیان شد وقتی شخص پول را بخارج از کشور ارسال میکنند، وی میتواند با استفاده از پول نامشروع، مال تجارتي را وارد کشور نموده، تعقیب و نحوه کسب در آمد را مشکل تر سازد. علاوه برآن بعد از این که شخص (مال تجارتي را بفروشد، خود به خود میتواند ادعا کند سرمایه اش را از طریق فروش اموال تجارتي بدست آورده است درینصورت موصوف توانسته است بروی در آمد های نامشروع خود، با انجام معاملات بانکی خاص، پرده بیافگند.

در مرحله نهائی اثر جرم تطهیر پول به سبب یکجا کردن در آمد غیر مشروع با در آمد های دیگر محو میشود. به همین خاطر این مرحله را بنام (مرحله ادغام) یاد میکنند. طی این مرحله متخلفان با استفاده از در آمد غیر مشروع، بطور مثال شرکت تولیدی تاسیس میکنند. چنانچه در مثال قبلی اگر کسی مواد

میلیون افغانی بیشتر نباشد محکوم می‌گردد.

در نتیجه دیده میشود که چون تطهیر پول در تقابل با منافع عامه، منافع خصوصی و قانون قرار می‌گیرد، قانون تطهیر پول و جرایم ناشی از آن، تطهیر پول را عمل جرمی دانسته و مجازات مالی و غیر مالی را برای عاملین و تطهیر کننده گان پول پیشبینی نموده است. به این صورت افراد که می‌خواهند با استفاده از راه‌های غیر قانونی در آمد نا مشروع شان را وقتی قانونی جلوه دهند، در پنجه قانون قرار گرفته و قانون بالایشان تطبیق می‌گردد. در ضمن تصویب تعقیب کننده گان، کشف و تعقیب مجرمین را نیز هموار می‌سازد. همچنان با اجرای مجازات مالی و غیر مالی (حبس) بالای متخلفان باعث می‌گردد که از وقوع جرایم محتمل و مرتبط با تطهیر پول جلوگیری گردیده و مردم نیز دست به تطهیر پول نزنند. ■

فوق الذکر مطابق احکام قانون، وجوه و دارائی که بمنظور (ارتکاب جرم تطهیر پول) استفاده می‌گردد به حکم محکمه صادره می‌گردد، علاوه بر آن عوایدی که به اثر ارتکاب جرم بدست آمده و همچنان عواید مخلوط یا عواید ناشی از جرایم صادره گردیده و بنابر حکم ماده (۳۶) قانون مبارزه علیه تطهیر پول و عواید ناشی از جرایم آن، بدولت تعلق می‌گیرد؛ قانون تطهیر پول برای متخلفین علاوه بر مجازات نقدی، جزای دیگر نیز پیشبینی کرده است. چنانچه در ماده (۴۶) این قانون برای اشخاص حقیقی تطهیر کننده، حبس ایکه از دو سال کمتر و از پنج سال بیشتر نباشد و یا جریمه نقدی ایکه از پنجاه هزار افغانی کمتر و از دوصد پنجاه هزار افغانی بیشتر نباشد و یا هر دو جزا تعیین گردیده است. بعنوان نمونه اگر باند های جنایتکار یا شرکتی دست به جرم تطهیر پول بزند باید جزای تعیین شده بالای آنها تطبیق گردد. اما اگر شخص حقیقی (مانند کارمند دولت، وکیل و یا نماینده شخص حکمی) دست به تطهیر پول بزند، مطابق ماده (۴۷) قانون متذکره به جریمه نقدی که از دوصد و پنجاه هزار افغانی کمتر و از یک

مخدر را قاچاق کرده و با پول آن مال تجارتي به کشور وارد می‌کرد (مرحله اول و دوم) در این مرحله با استفاده از پول و مفاد مال تجارتي، شرکت تولیدی را تاسیس میکند به این صورت صاحب شرکت مورد تعقیب عدلی قرار نه می‌گیرد. زیرا اسناد و شواهدی مبنی بر ارتکاب جرم وجود ندارد.

یکی از راه‌های تطهیر پول، پرده انداختن روی منابع درآمد های غیر مشروع، انتقال الکترونیکی (از طریق بانکها، ای تی ام وغیره) یا انتقال پول بخارج کشور میباشد. بنابر همین علت است که پارا گراف اول ماده ششم قانون تطهیر پول و جرایم ناشی از آن ذیلاً صراحت دارد: (شخص ایکه مبلغ بیش از یک میلیون افغانی و یا معادل آن به اسعار خارجی را بشکل نقد و یا به شکل سند قابل معامله، به اسم خود از سرحد کشور خارج و یا داخل نماید و یا ذریعه ارسال پستی، قاصد و سایر اشکال توريد و یا صادر نماید، در صورت عدم اطلاع دهی کتبی به مقامات مربوطه، مسوول شناخته شده و در صورت محکومیت بر علاوه، مصادره پول نقد و اسناد معامله به جریمه نقدی معادل آن نیز محکوم می‌گردد). همچنان علاوه بر مصادره اموال

تأثیر منفی مهاجرت های نخبگان بالای اقتصاد کشور

سالانه ۱۳ درصد افزایش واقعی داشت، در سال ۱۹۸۲ این مقدار ۶۸ درصد کل تولید ناخالص ملی کشور لسوتو را تشکیل می داد.

هر چند در باره آمار اقتصادی نیروی کار، فواید و مضرات مهاجرت برای کشور اعزام کننده بحث زیاد است اما واضح است که در بعضی اوقات این نوع مهاجرین در کشور میزبان از دستمزد بالا محروم می شوند، اما با آنها اقوام و خانواده های شان از پولهای که آنها برای شان می فرستند بهره مند می گردند.

با تأسف باید گفت که طی سه دهه گذشته در افغانستان عزیز ما نسبت جنگ های داخلی و سایر عوامل اکثر هموطنان ما به مهاجرت وادار شدند که در بین شان کادر های متخصص این وطن نیز به ترک کشور رو آوردند، گرچه شمار آنها به تناسب نفوس کشور کم است، اما ضرورت به وجود شان خیلی زیاد احساس می گردد که تا همین اکنون این پروسه تکمیل نگردیده، هنوز هم عده ای از کادر ها که ارزش مسلک خود را کمتر می دانند و زمینه کار برای شان مهیا نیست در صدد اند تا به سرزمین های بیگانه بخاطر شغلی مهاجر شوند.

گرچه دوری کثله بزرگ باشندگان کشور از وطن سبب ایجاد پرابلم های متعدد اجتماعی و اقتصادی گردیده و نیروی فکری شان خلای بزرگ در روند رشد اقتصادی

کارگر نیز در حال افزایش است، اگر اقتصاد وارد بحران می شود این شیوه برعکس می شود.

این نوع مهاجرت های دوره ای برای کشور مهاجر پذیر یک امتیاز است زیرا در دوران بیکاری خیلی بالا مهاجران را مجبور به بازگشت به کشور خود شان نموده و بدین ترتیب، قسمتی از هزینه های بیکاری را از کشور های غنی به کشور های فقیر منتقل می سازند.

در بعضی موارد مهاجرت نقش مهمی در توسعه کشور فرستنده نیروی کار دارد. این نکته در مورد مهاجرت از جزایر جنوب اقیانوس آرام به استرالیا، و مهاجرت کارگران از شمال افریقا (تونس، مراکش و الجزایر) به فرانسه و در مورد مهاجرت دوره ای از مصر به کشور های تولید کننده نفت خاور میانه، مهاجرت کارگران ترک به آلمان، مهاجرت غیر قانونی کارگران مکزیکی به امریکا و مهاجرت دوره ای از کشور های بوتسوانا و لسوتو در افریقای جنوبی مصداق خوبی برای این مدعا است.

اما در موارد خیلی استثنایی ممکن است کشوری کاملاً وابسته به صادرات نیروی کار شود مثلاً بیش از ۵۰- الی ۶۰ درصد از کارگران کشور لسوتو در افریقای جنوبی که عمدتاً در بخش استخراج معادن اشتغال دارند. در دهه ۱۹۷۰ تادیه پولی توسط نیروی کار مهاجر این کشور

در اقتصاد باز جهانی نه تنها جریان آزاد سرمایه بلکه جریان آزاد نیروی کار نیز وجود دارد. در چنین بازار، نیروی کار ماهر و غیر ماهر بطور عام، از کشور های در حال توسعه بسوی کشور های دارای اقتصاد پیشرفته که در آنجا دستمزد ها بیشتر میباشد مهاجرت مینمایند. این مهاجرت های بین المللی، سبب کاهش نیروی کار در کشور های فقیر شده است.

گرچه کشور های غنی جهان ساحه این نوع مهاجرت ها را در کشور های شان محدود ساخته تا از ورود بی رویه کارگران خارجی جلوگیری و دستمزد واقعی طبقه کارگر خود را حفظ نمایند، اما تعداد مهاجرانی که در کشورهای توسعه یافته اجازه ورود می یابند معمولاً در کار های که احتیاج به مهارت ندارند و یا دستمزد آن کمتر است مشغول میشوند یا مهاجرین مذکور افراد متخصص مانند دکتران انجیران و... هستند که کشور های غنی به رشته تخصصی شان نیاز دارند و از وجود آنها استفاده موثر می نمایند، آگاهان به این باور اند که هرگاه رشد اقتصادی کشورها سریع گردد، تقاضا برای جذب مهاجرین زیاد می شود و به محض کند شدن میزان رشد، این تقاضا نیز کاهش می یابد. کشور های توسعه یافته از نیروی کار مهاجر غالباً بصورت یک قرار دادی استفاده می کنند، وقتی که اقتصاد شان در حال گسترش باشد جریان ورود

می باشد، اگر شرایط بازگشت برای آنان مساعد نگردد، دیگران نیز به این کاروان دنباله دار خواهند پیوست.

برخلاف اگر روزی زمینه بازگشت دوباره آنها فراهم شود بدون شک که اندوخته ها و تجارب شان در امر باز سازی، نوسازی و اعمار بخش های مختلف زندگی جامعه کارگر خواهد افتاد. در مجموع مهاجران افغانی در کشور های خارجی را می توان به سه دسته تقسیم نمود.

۱- دولتمردان نظام های قبلی کشور

۲- نیرو متخصص افغان

۳- افراد ثروتمند کشور

در کشور های مانند افغانستان نخبگان با هزاران مشقت و زحمت مدارک و اسناد تحصیلی خویش را بدست می آورند، اما به نسبت عدم زمینه سازی برای شان، در جستجوی راه هایی اند که از کشور بیرون رفته و در خارج اقامت گزین شوند، آنها می خواهند بجایی بروند که ارزش تحصیل شان را بدانند و عواید بهتری بدست آورده و امکانات رشد اقتصادی برای شان مساعد گردد.

زیرا در تمام دنیا، نخبگان فکری به محض اینکه در رک کنند، که وضعیت بر وفق حالات شان نیست آنها به کشور های دیگری که دارای شرایط بهتری هستند فرار می کنند، این پدیده در طول تاریخ جریان داشته که برای کشور میزبان سودمند و برای کشور مادر که نخبگان از آن فرار شده اند مسائل زیادی را در پی دارد که مقصر اصلی آن سیستم های حاکم در کشور ها است.

گرچه در حال حاضر فرار نخبگان همیشه

دافعه و جاذبه داشته اما انقلاب های پی در پی و روز افزون در تکنالوژی های اطلاعاتی و ارتباطی به نحو کم سابقه فرار نخبگان را دستخوش تحول جدید نموده است و هر لحظه متغیر های نوین اطلاعاتی نقاب از چهره برمی کشند پس باید پدیده فرار مغز ها را بر اساس آن تحلیل نمود. فرق میان مهاجرت و فرار مغزها این است، که مهاجرت مفهوم عام است در صورتیکه فرار مغزها یکی از اشکال آن است، فرار مغزها از کشور های کمتر انکشاف یافته به کشور های توسعه یافته را به معنی مهاجرت نخبگان به کشور های توسعه یافته می نامند. تعداد پناه جوین افغان که اکثر نخبگان کشور را تشکیل میدهند در سه ماه اول سال ۲۰۱۳ که بالترتیب به کشور های ارورپایی درخواست پناهندگی نموده اند قرار ذیل است.

۱- تعداد پناه جوین افغان که از کشور بلجیم درخواست پناهندگی کرده اند ۵۴۵ نفر میباشد.

۲- به تعداد ۱۲۵ نفر پناه جوین افغان که از کشور دنمارک تقاضای پناهندگی کرده اند.

۳- به تعداد ۱۶۰ نفر افغان که از کشور آلمان تقاضای پناهندگی کرده اند.

۴- به تعداد ۲۵۰ نفر افغان از کشور یونان تقاضای پناهندگی کرده اند.

۵- به تعداد ۱۱۰ نفر از کشور کرواسیا تقاضای پناهندگی کرده اند.

۶- به تعداد ۴۸۵ نفر افغان از کشور ایتالیا تقاضای پناهندگی کرده اند.

۷- به تعداد ۱۰ نفر افغان از کشور لاتویا تقاضای پناهندگی کرده اند.

۸- به تعداد ۳۰ نفر افغان از کشور لتوانیا در خواست پناهندگی نموده اند.

۹- به تعداد ۳۸۰ نفر افغان از کشور مجارستان تقاضای پناهندگی کرده اند.

۱۰- به تعداد ۴۱۵ نفر افغان از کشور هالند تقاضای پناهندگی کرده اند.

۱۱- به تعداد ۶۶۰ نفر افغان از کشور اتریش در خواست پناهندگی کرده اند.

۱۲- به تعداد ۵۰ نفر افغان از کشور فینلند در خواست پناهندگی کرده اند.

۱۳- به تعداد ۷۳۵ نفر افغان از کشور سویدن تقاضای پناهندگی کرده اند.

۱۴- به تعداد ۲۰۵ نفر افغان از کشور ناروی تقاضای پناهندگی کرده اند.

۱۵- به تعداد ۲۵۰ نفر افغان از کشور سویس دوخواست پناهندگی نموده اند.

۱۶- به تعداد ۳۰۰ نفر افغان از کشور بریتانیا در خواست پناهندگی کرده اند.

در سال روان مجموعاً ۵۲۸۰ نفر اتباع افغان که اکثر آنها را نخبگان تشکیل می دهند از کشور های مختلف جهان در

خواست پناهندگی نموده اند که از جمله برای ۲۶۱۰ نفر تقاضا کننده در جریان سه

ماه اول سال ۲۰۱۳ پاسخ مثبت داده شده است، از آنجمله به ۹۸۵ نفر آن

پناهندگی داده شده، ۵۷۰ نفر آن با شرایط انسان دوستانه در کشور های میزبان

نگهداری می شوند، ۱۰۵۵ نفر آن در حالت نامعین قرار داشته و به متباقی ۲۶۷۰

نفر آن پاسخ منفی داده شده است. ■

نویسنده: عبدالحفیظ شاهین

مأخذ: راهبرد های توسعه اقتصادی / نوشته کیت گریفین / ترجمه حسین

راغفر / محمد حسین هاشمی

www.Blogfa.com

بورس اوراق بها دار

تحریر بیاورم امیدوارم روزی برسد که عملاً در بازار اوراق بهادار در کشور عزیز خود به داد و ستد پردازیم.

بورس نهاد سازمان یافته است که از جمله نهاد های اساسی در بازار سرمایه به حساب می رود.

بازار بورس: جای است که در آن اسناد بهادار شرکت های مختلف به مبادله

گرفته میشود به بازار بورس بازار سهام

نیز گفته میشود امانام رسمی و قانونی آن بورس اوراق بها دار است در جای که معاملات انجام میشود بنام تالار معاملات

»

علم نماید. امید داریم هرچه زود تر شاهد نهاد های دیگر مالی در سطح کشور باشیم تا علاقه مندان بتوانند در یک مارکیت رقابتی طور دلخواه سرمایه گذاری نمایند یعنی اسناد قرضه و یا اسناد سهم بخرند و یا بفروشند و یا اینکه مطابق میل خویش به بانک ها و یا سایر نهاد های مالی مراجعه نمایند.

و حال میخوایم در مورد اینکه بورس اوراق بهادار چیست؟ چگونه به میان آمد؟ نقش و مفیدیت آن به اقتصاد جامعه چیست؟ نکاتی چند به رشته ای

در حال حاضر افغانستان کشوری است که سیستم نوپای بانکی با وجود فراز و نشیب های زیاد در حال رشد و توسعه است و این بانک ها یگانه نهاد های مالی هستند که پس انداز ها و سرمایه های را کد را از نزد مردم جمع آوری کرده و سرمایه گذاری می کنند. همانطوریکه افغانستان عزیز در طی سه دهه جنگ نتوانسته است در سکتور های مختلف پیشرفت های داشته باشد، به همین ترتیب نتوانسته است در ایجاد یک نهاد دیگر مالی بورس اوراق بها دار قد

یاد می گردد.

بورس اوراق بها دار: یک بازار متشکل و رسمی سرمایه که در آن اسناد سهم و اوراق قرضه تحت شرایط و قوانین خاص بازار خرید و فروش میشود.

بورس اوراق بها دار منحنی نبض اقتصاد کشور پس اندازهای مردم را جمع آوری کرده و مانند یک محل جمع آوری مطمئن برای سرمایه های راکد میباشد که به این ترتیب مردم سرمایه های خویش را یا در اسناد سهم و یا در اسناد قرضه بکار می اندازند.

وظیفه اصلی بورس اوراق بهادار: ایجاد بازار مناسب و شفاف برای تبادل اسناد بها دار و سیستم مناسب به منظور نظارت بر جریان فعالیت های این بازار و اعضای آن است.

نکته قابل تذکر اینست که آنعده از کشورهای که دارای بازار سرمایه پیشرفته تر اند دارای رشد اقتصادی بالاتر نیز میباشند.

اصطلاح بورس: یک کلمه فرانسوی است که از واژه لاتینی بورسا (Bursa) مشتق گردیده و برای اولین بار در قرن پانزدهم به اسم شخصی بنام (واندر بورس) که در بلژیک زندگی

میکرد مسمی گردید. به شکلی که صرافان و تاجران نزدیک منزل او گرد می آمدند و به تبادل کالا، پول، اسناد بهادار و انواع مختلفه داد و ستد می پرداختند که رفته رفته به تعداد این نوع مکانها افزوده شده و تمام مکان های که در آن داد و ستد پول، کالا اسناد مالی و غیره صورت می گرفت بنام وی یعنی بازار بورس یاد میشود.

این کلمه که در کشورهای اروپائی بخصوص در فرانسه بیشتر مورد عمل قرار گرفته است به یک نوع بازار دادوستد (خرید و فروش) اطلاق میشود که در آن اسناد قیمت دار (اوراق بهادار) پول، طلا و سایر کالاهای دیگر تبادل می شود.

اولین بورس اوراق بهادار در سال ۱۶۰۲ در شهر امستردام کشور هلند به راه انداخته شد و اسناد سهم را به نشر رسانید. در سال ۱۶۹۸ به دلایل افزایش قرار داد ها، معاملات تجاری مخصوصاً گردش پول کارگزاران بورس به قهوه خانه ها و سایر محلات به کاروبار آغاز کردند و این پروسه دوام داشت. ۵۰ سال بعد اولین بورس اوراق بهادار لندن به وجود آمد به مرور زمان بشکل منظم آن در

تمام اروپا و حتی ایالات متحده امریکا نیز رونق گرفت. در سال ۱۷۹۲ کارگزاران بورس در ایالات متحده گرد هم آمده و قرار دادی را به امضا رسانیدند که بعداً به بورس اوراق بهادار نیویارک (که هم اکنون بزرگترین بازار بورس دنیا است) مبدل گردید.

اوراق بهادار چیست؟

اوراق بهادار مجموعه ای اسناد قانونی هستند که دارای ارزش و اعتبار بوده یعنی مانند سایر اشیای که دارای ارزش است این اوراق نیز در بازار بورس مورد ارزیابی و استفاده قرار می گیرد. این اوراق دارای قیمت های اولیه یا اسمی هستند که توسط منتشرکننده آن (دولت، شرکتهای دولتی، خصوصی و یا شرکت های مختلط) بروی اوراق منتشر شده ثبت میشود. طور مثال (۱۰۰۰) واحد پولی همان کشور منتشر کننده. که این قیمت بنام قیمت اولیه یا قیمت اسمی یاد میشود که بعد ها این قیمت ها به حالت اولی خود باقی نمانده بلکه تحت تاثیرات عرضه و تقاضا در بازارها به قیمت های بلند و یا نازل تبادل میشوند. با آنکه وجوهات مشترکی که اوراق بها دار دارد این اوراق بطور عموم بدو دسته

«

تقسیم میشود:

- اوراق قرضه

- اوراق سهم

۱ - اوراق قرضه: این اوراق معمولاً به منظور کنترل حجم پول در جامعه توسط دولت ها منتشر میشود که به این منظور دولت ها اوراق خرید و فروش قرضه را نشر مینمایند، هرگاه احساس شود که حجم پول در جامعه مازاد ضرورت است و خطر تورم را در قبال دارد از لحاظ اقتصادی یک پالیسی مثبت است که باید دولت ها در کاهش پول های مازاد از جامعه به نشر اوراق قرضه بپردازد.

۲ - اوراق سهم: طوریکه در فوق یاد آوری شد این اوراق از طرف دولت و شرکتهای دولتی، یا شرکتهای خصوصی و یا شرکت های مختلط به نشر میرسد و هدف آن سرمایه گذاری در پروژه های اقتصادی، تولیدی، خدماتی و غیره میباشد.

اوراق سهم برخلاف اوراق قرضه سود ثابت سالانه ندارد زیرا تمام فعالیت های که شرکت انجام می دهد هر اندازه فایده ای که کسب می نماید نظر به تعداد اسهام سهم داران برای شان توزیع

می گردد. در حالیکه فایده اوراق قرضه ثابت میباشد.

نقش اوراق بها دار در اقتصاد جوامع:

بورس اوراق بهادار رول ارزنده ای را در اقتصاد داشته و دارای موقف و جایگاه بهتری در جوامع میباشد. مخصوصاً که در کشور های پیشرفته بازار های بورس اوراق بها دار تکامل بیشتری کرده و به نحوی هم کشور های در حال توسعه حداقل به منظور کنترل حجم پول ازین اوراق عندالضرورت استفاده به عمل می آورند سرمایه های کوچک و راکد را جمع آوری و بکار می اندازد. در اکثر کشورهای پیشرفته امریکائی و اروپائی که بازار های بورس در آن فعال است تا زمانیکه بازار اوراق بهادار آنها پر رونق باشد اقتصاد کشور های متذکره نیز پر رونق میباشد و عکس آن اگر بازار های یاد شده کمزنگ و در حال رکود باشند بالای کل اقتصاد جامعه تاثیرات منفی بجای می گذارد، بخاطری که اکثریت شرکتهای از طریق بورس اوراق بهادار تأمین مالی میشوند. شرکت های یاد شده که تعداد شان در هر کشور به هزار ها میرسد ورشکست شده باعث بیکاری ورکود سایر سکتور ها و معضلات

اقتصادی و اجتماعی دیگری میشوند.

عواملی که باعث تقویه اوراق بهادار میشود:

۱ - توانائی و قدرت مالی کشورها:

به هر اندازه که یک دولت توانائی مالی بیشتری داشته باشد ثبات و ارزش اوراق منتشر شده توسط همان کشور زیاد تر و معتبر تر محسوب میشود.

۲ - هر آن کشوری که دارای بیلانسن تادیات بهتری باشد، زمینه ساز قوی برای ایجاد بازار پر رونق اوراق بهادار شده میتواند و برعکس در صورتیکه در قسمت بیلانسن تادیات کاستی ها و مشکلاتی وجود داشته باشد اثرات منفی آن بالای اوراق بها دار کاملاً مشهود خواهد بود.

۳ - ثبات در جامعه و حاکمیت قانون:

وقتی در یک کشور ثبات و حاکمیت قوی مسلط باشد یک نوع اعتماد عمومی در بین افراد جامعه به وجود آمده و باعث علاقمندی تاجران و سرمایه گذاران خورد و بزرگ میشود که درین صورت به نفع اقتصاد عمومی مملکت تمام میشود که درین راستا اوراق بهادار تاثیرات مثبت خود را دارد، واضحاً که عدم ثبات در جامعه تاثیرات منفی را

«

هم بالای اقتصاد کل جامعه وهم بالای اوراق بهادار بجا می گذارد.

۴ - ثبات اقتصادی:

در صورتیکه تولیدات یک جامعه در یک وضعیت خوبی قرار داشته باشد سطح بیکاری پائین و تورم نیز در حالت سالم باشد باعث تغییرات مثبت در بورس اوراق بهادار و برعکس بی ثباتی اقتصادی این تغییرات را در جهت منفی آن می راند.

۵ - ارزش پول:

هرگاه اوراق بهادار (اسناد سهم و قرضه) به اساس پول با ارزش تبادله شود بالای قیمت اوراق متذکره تاثیرات مثبت داشته و پول های دارای ارزش ضعیف تاثیر منفی بر اوراق بها دار خواهد داشت.

۶ - سیستم بانکی مناسب:

سیستم بانکی در یک کشور یکنوع رقیب برای اوراق بهادار شمرده میشود و مردم نیز به منظور بدست آوردن منفعت، پول های خود را سرمایه گذاری می کنند. اگر در اوراق قرضه سرمایه گذاری کنند مفاد ثابت سالانه بدست می آورند و اگر در بخش اسهام پول های خویش را بکار اندازند فایده ازین بابت

بدست می آورند. اما اگر سپرده های خویش را در بانک ها سرمایه گذاری نمایند از مدرک سپرده های خویش در بانک ها نیز فایده بدست می آورند.

حالا اگر هر یک از آنها منفعت بیشتر و تسهیلات خویشتر ارائه نمایند تمایل مردم نیز به همان جهت میلان مینماید. بنابراین اگر یک سیستم بانکی منظم و ثابت وجود داشته باشد باعث ثبات بازار اوراق بها دار نیز شده می تواند.

مشخصات عمده و منفعت بازار بورس به جامعه:

الف: بازار بورس دارای سه مشخصه عمده است:

- موجودیت جای مناسب برای تبادل اسناد سهم: هر کسی می تواند به این بازار مراجعه کرده و اقدام به معامله نماید و یا از طریق ارتباط الکترونیکی بواسطه کارگزاران بازار و بورس دادوستد نمایند.

- قیمت شفاف اسناد سهم: قیمت سهام در تابلو ها واضح و شفاف میباشد و بر اساس عرضه و تقاضا در حال نوسان میباشد و ثقل و فریب کاری در آن وجود ندارد.

- قدرت نقد شوندگی اسناد سهم:

هر زمانیکه بخواهید میتوانید سهام بخرید و یا به فروش برسانید درجه نقدینگی شرکت ها متفاوت میباشد در شرکت های برتر و قوی تر زودتر و سریعتر و در موسسات ضعیف تر آهسته تر نقدینگی صورت می گیرد.

ب: منافع بازار بورس برای جوامع که در آن بازار بورس رشد نموده است باعث کنترل حجم پول و نقدینگی در کشور شده و همچنان بازار بورس برای سرمایه گذاران فرصت خوب سرمایه گذاری را با سرمایه های اندک مهیا می سازد، رشد تولید ناخالص ملی، کنترل تورم، بکاربرد پس انداز های اندک و سرمایه های راکد، کمک به صنعتی شدن کشور و غیره جز منافع میباشد که بازار بورس در آن رول ارزنده دارد.

ارزش و انواع سهام:

قبل ازینکه در رابطه به ارزش و انواع سهام پردازیم بهتر است بدانیم که سهم چیست؟

سهام نشان دهنده مالکیت یک فرد (حقیقی و حقوقی) در یک شرکت میا شد. سهم قسمتی از سرمایه یک شرکت سهامی است که میزان شراکت مالک آنرا نشان میدهد و یا به عباره دیگر

«

هرگاه سرمایه یک شرکت به قسمت های مساوی تقسیم شود به هر قسمت آن سهم گفته می شود.	- سهم ممتاز	که نشان می دهد یک سرمایه گذار مالک فیصدی معینی از یک شرکت است و فیصدی معینی از فایده شرکت و مزایای دیگری که به سهم داران تعلق می گیرد را در یافت خواهد کرد.
ارزش سهم: سهم دارای دونوع ارزش است:	- سهم عادی	
ارزش اسمی	- سهم انتفاعی و موسس	
ارزش تجارتي	۱ - سهم بانام: سهمی است که اسم و تمام مشخصات دارنده سهم در ورقه سهم درج بوده در دفتر مربوط نیز ثبت و راجستر باشد.	۵ - سهم انتفاعی و موسس: سهمی است که شخص در سرمایه ای شرکت هیچ حقی ندارد اما از منافع شرکت بهره مند میشود این نوع سهم داران نسبت اطلاعات علمی و مسلکی که در رابط به تجارت و کارو فعالیت شرکت ارائه می نماید مطابق اساسنامه شرکت دارای حقوق و امتیازاتی میباشد. ■
ارزش اسمی سهم: آن است که در روز تشکیل شرکت همان مبلغ که در روی سند سهم ثبت می شود مثلاً یک شرکت ۱۰۰۰۰۰۰۰ دالر سرمایه دارد و به ۱۰۰۰ حصة یا سهم تقسیم شده است پس ارزش اسمی هر سهم این شرکت مبلغ ۱۰۰۰ دالر است.	۲ - سهم بی نام: سهمی است که اسم دارنده سهم در آن درج نبوده و این سند سهم به آسانی قابل انتقال نیز میباشد و خطرات بیشتری نسبت به سهم بانام دارد.	آقامیر مدیر عمومی سرمایه گذاری های بانک — ملی افغان
ارزش اسمی سهم: این نوع ارزش مربوط به فعالیت شرکت سرمایه گذار است که اگر به اساس کار و فعالیت سود بیشتری کمائی کرد ارزش سهم آن نیز نسبت به ارزش سهم اسمی بلند می رود و اگر شرکت یاد شده به ضرر مواجه گردید شاید سهم اسمی آن نیز ارزش کمتری داشته باشد.	۳ - سهم ممتاز: برای اینکه یک شرکت سهامی در هنگام بروز مشکلات مالی به منابع مالی دسترسی پیدا کرده بتواند و در آن صورت سهم دار جدیدی را با امتیازات بلند تری بپذیرد این نوع سهم را سهم ممتاز می گویند.	
ارزش تجارتي سهم: این نوع ارزش مربوط به فعالیت شرکت سرمایه گذار است که اگر به اساس کار و فعالیت سود بیشتری کمائی کرد ارزش سهم آن نیز نسبت به ارزش سهم اسمی بلند می رود و اگر شرکت یاد شده به ضرر مواجه گردید شاید سهم اسمی آن نیز ارزش کمتری داشته باشد.	۴ - سهم عادی: سهامداران عادی در حقیقت مالکان و صاحبان نهائی شرکتهای سهامی هستند یعنی سهام عادی از سوی شرکتهای سهامی بخاطر بدست آوردن سرمایه مورد ضرورت به نشر می رسد، سهام عادی دارای میعاد بسر رسی نمی باشد و هم چنان این نوع سهام قابل خرید و فروش نیز میباشد. یا به عبارت واضح تر سهم عادی سندی است	

د افغانستان بانک خبرتيا!

د افغانستان بانک د قانون د دري دېرشمې مادې مطابق د افغانستان رايجې پيسې او پولې واحد افغانۍ دي، له همدې امله د ټولو افغانانو، دولتي او خصوصي ادارو او مؤسسو څخه غوښتل کيږي خو په قرار دادونو، نورو معاملو او په اقتصادي راکړو او ورکړو کې له افغانو کار واخلي، ځکه چې افغانۍ په سيمه کې يوه با ثباته پيسه ده چې ستاسو د اقتصادي برنامو جوړونه په ثبات کې ځنډ نه کوي.

بانک

ماہنامہ د افغانستان بانک

سال ہفتم، شماره ۸۰، دلو ۱۳۹۲